JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1859. Zaturdag, 22 October, N°. 85.

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP, te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP, te **Soerabaija** bij LE ROY & Co., te **Pasaroean** bij WEIJERMANS & Co., te **Cheribon** bij BLOK & RUETTE, te **Tagal** bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT, te **Madioen** bij G. A. HOGENRAAD, te **Padang** bij H. R. VAN WIJK, Rzn., voor de Buitenbezittingen bij de Agenten der Stoomschepen van den Heer W. CORES DE VRIES en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te **Amsterdam**.

Prijs per half jaar voor *Batavia*	*f*	12,50.
„ „ „ „ „ *Java*	„	15,—
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen*	„	17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland*	„	22,50.

De betaling geschiedt vooruit. — Brieven ***franco.***

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor postlijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de **vijf** woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee

BIJVOEGSELS.

Ontheven:

Eervol, de kolonel der infanterie A. J. Andresen, uit de betrekkingen van Gouvernements commissaris, tevens commandant der troepen van de Z. en O. afdeeling van Borneo.

Benoemd:

Tot gouvernements-commissaris in de Zuid-en Ooster afdeeling van Borneo, de resident van Soeracarta, F. N. Nieuwenhuisen.

Tot commandant der troepen, tevens waarnemend resident in de Zuid- en Ooster afdeeling van Borneo, de majoor der infanterie G. M. Verspijck.

Tijdelijk Belast:

Met de waarneming der functien van resident van Banjoemaas, de inspecteur van financien, S. van Deventer Jz.

Civiel Departement.

Ontslagen

Op zijn verzoek, eervol, als notaris te Batavia, J. J. Mijnssen, in te gaan met den 1sten November 1859.

Verleend

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan het lid van den raad van justitie te Soerabaija mr. P. S. Gerlings.

Benoemd:

Tot lid in den raad van justitie te Soerabaija, de officier van justitie te Padang (Sumatra 's Westkust) mr. R. van Goens.

Tot adsistent-resident van Palembang, tevens magistraat en fiscaal, M. J. A. Arnold, laastelijk controleur der eerste klasse, belast met het civiel gezag te Kroe, (adsistent-residentie Benkoelen) onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Tot tweeden stads-geneesheer, tevens eersten stads-heelmeester te Batavia, D. Peereboom Voller, laatstelijk tweede stads-geneesheer, tevens eerste stads-heelmeester te Batavia.

BIJ DE ALGEMEENE SECRETARIE.

Tot hoofd-commies, de eerste commies op dat bureau D. Heijting.

Tot eersten commies de tweede commies op dat bureau C. W. Walbeehm.

Tot tweeden commies, de derde commies op dat bureau F. W. Macaré.

Tot derden commies, de gesurnumerde op dat bureau [illegible].

BIJ DE DIRECTIE DER PRODUCTEN EN CIVIELE MAGAZIJNEN.

Tot eersten commies, de tweede commies bij die directie W. T. van Dinter.

Tot tweeden commies, de tweede commies op het residentie kantoor te Tjiandjoer (Preanger-Regentschappen) C. A. Vermandel.

Belast:

Met de waarneming der functien van schipper op 's lands stoombaggermolen, behoorende tot het burgerlijk bouwdepartement, de bootsman in het vaste corps onderofficieren der Nederlandsche marine B. P. Kettmann, thans gedetacheerd bij het marine établissement op het eiland Onrust.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der infanterie A. J. F. d' Aumerie.

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE,

Bevorderd:

Tot luitenant-kolonel bij het 10de bataillon, de majoor J. C. J. Smits, van het bataillon.

Tot majoors:

De kapitein R. F. de Seijff, met bepaling dat hij in zijne betrekking van adjudant bij den Gouverneur-Generaal zal continueren en gevoerd blijven á la suite van zijn wapen.

Bij de militaire school te Meester-Cornelis, de kapitein J. C. Rappard; met bepaling dat hij voorloopig in zijne betrekking van directeur dier school zal continueren.

Bij het 12de bataillon, de kapitein G M. Verspijck, van het bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Palembang, Tebing Tinggi, de kapitein J. J. Popelier, van het garnizoens-bataillon der tweede militaire afdeeling op Java.

Tot kapiteins:

Bij het 8sten bataillon (Ngawi), de eerste luitenant J. Epke van het bataillon.

Bij het 12de bataillon (Palembang), de eerste luitenant A. Knoote van het garnizoens-bataillon van Palembang.

Tot eerste luitenants:

Bij het 3de bataillon, de tweede luitenant J. H. Romswinckel, van het bataillon.

Bij het 9de bataillon de tweede luitenants C. J. G. Hamming, en C. G. H. F. van Schendel, beiden van het bataillon.

Bij het 13de bataillon, de tweede luitenant L. J. F. E. von Ende, van het bataillon.

Bij garnizoens-bataillon der Wester-Afdeeling van Borneo, de tweede luitenant H. W. O. de Bruijn, van het bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Celebes en Onderhoorigheden, de tweede luitenant J. F. Scheltema, van het bataillon.

Bij de garnizoens-compagnie van Timor en Onderhoorigheden, (Larentuka), de tweede luitenant H. Dummeni, van de compagnie.

Overgeplaatst:

Bij het 15de bataillon, de majoor M. L. G. van den Bergh, van het garnizoens-bataillon van Palembang.

Goedgekeurd:

Dat door het Militair Departement.

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE.

Zijn Geplaatst:

Bij het 7de bataillon de kapitein A. de Veer de Rochemont;

Bij het garnizoens- bataillon in de Wester-afdeeling van Borneo, de eerste luitenant A. M. de Buck;

Bij het 11de bataillon, de tweede luitenant G. C. E. van Daalen; allen van de normaal schietschool te Meester-Cornelis.

Zijn Overgeplaatst:

Bij het eerste bataillon, de kapt. J. F. W. A. Essers en de eerste luitenants C. J. Ikker en L. W. G. Gerlach, allen van het 4de bataillon.

Bij het 4de bataillon, de kapitein J. F. G. Verhoeff, de 1ste luitenant A. I. Roijen en E. L. Koster de beide eersten van het 1ste, en de laatste van het 8ste bataillon, en de 2de luitenant [illegible], van het 8ste bataillon.

Bij het 8ste bataillon, de 1ste luitenants C. W. H. Behouden en F. J. E. E. Z. baron van Tengnagel respectivelijk van het garnizoens bataillon in de derde militaire afdeeling op Java, en het garnizoens bataillon der Molaksche eilanden.

Bij het 9de bataillon, de kapt. L. J. W. Fenschop, de 1ste luitenant A. J. J. L. Prinsen en de 2de luitenants C. G. A. F. van Schendel en E. Perné, de 1ste en de derde van het 13de en de 2de en de 4de van het 6de bataillon.

Bij het 13de bataillon, de kapitein W. D. Bode, de eerste luitenant C. O. Croes en de tweede luitenant L. J. F. E. von Ende, de eerste van het 17de bataillon en de beide laatsten van het garnizoensbataillon der Moluksche eilanden.

Bij het 15de bataillon, de kapitein J. de Bode, van het garnizoens bataillon van Sumatras westkust en onderhoorigheden.

Bij het 16de bataillon, de eerste luitenant W. L. van Warmelo, van het garnizoens bataillon van Sumatras westkust en onderhoorigheden.

Bij het 17de bataillon, de tweede luitenant M. van Delden, van het 16de bataillon.

Bij het garnizoens bataillon in de tweede militare afdeeling op Java, de eerste luitenant J. H. C. W. M. J. Gerlach, van het 4de bataillon.

Bij het garnizoens bataillon in de derdemilitaire afdeeling op Java (Bezoeki), de tweede luitenant A. S. J. van Kesteren, van het 6de bataillon.

Bij het garnizoens bataillon van Sumatras westkust en onderhoorigheden, de eerste luitenant J. H. O. van Reijn en de tweede luitenant A. Bardok, respectivelijk van het 15de en 16de bataillon.

Bij het garnizoens bataillon te Palembang, de kapitein C. Beerens, van het 13de bataillon.

Bij het garnizoens bataillon op Banka, de kapitein G. J. Muller en de tweede luitenant F. W. Cornets de Groot, respectivevan het 10de en 7de bataillon.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

Landmail van October.

De ondergeteekende herinnert bij dezen belanghebbenden, dat, de tweede mail-stoomer in Oct. den 2 sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Maandag den 24sten Oct. aanstaande:

a. des avonds te 8 uren, voor Europa, Britsch-Indie, China, enz., enz.

b. des middags te 1 uren, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Naar aanleiding van het bepaalde bij art. 2 der publicatie van Z. E. den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie, in dato 16 Julij 1851, opgenomen in de Javasche Courant van den 16den daaraanvolgende, brengt de ondergeteekende ter kennis van het algemeen, dat het bedrag der onder ultimo September 1859 in wandeling zijnde recepissen was *f* 15,372,489, en dat tot waarborg daarvan zijn afgezonderd *f* 1,549,097 aan zilveren munt en *f* 7,597,440 aan koperen munt, of *f* 6,224,042 minder, dan voor de in omloop zijnde recepissen moest zijn gedeponeerd, hetgeen een gevolg is van de naar Nederland tot vermunting gedane verzendingen van koperen munt, en van bevolene, doch nog niet bewerkstelligde mutatiën bij sommige der depôts.

De directeur der finantien in ervaring gekomen zijnde, dat in den laatsten tijd vele bezwaren worden ondervonden in de likwidatie van vrachtrekeningen voor den overvoer van gelden, heeft de betrokkene autoriteiten herinnerd, aan de stipte naleving der in het reglement op het verzenden, vervoeren en ontvangen van 's lands gelden, (bijblad tot het staatsblad van Nederlandsch-Indie, deel II pagina 29; — Verzameling van wetten en besluiten door mr. L. J. A. Tollens, deel I pagina 235, opgenomen bepalingen, en meer speciaal van de volgende voorschriften; als:

a. Dat de verzendingen van gelden steeds in goede vaten of kisten moet worden bewerkstelligd (art. 4 van het reglement).

b Dat op de cognossementen worde afgedrukt, het cachet of het merk der plombering, waarmede de kisten zijn verzegeld (art. 4)

c. Dat de vervoerders op het cognossement niet alleen teekenen voor de ontvangst der vaten en kisten, goed en goed geconditioneerd, maar ook voor het bruto gewigt, conform het factuur (art. 5.)

d. Dat van het voorgeschrevene model van het proces-verbaal van uiterlijke bevinding niet worde afgeweken, dan alleen in het geval, dat door den ontvanger der gelden worde verklaard, dat de aangebragte sommen behoorlijk zijn ontvangen (art. 10).

e. Dat bij aanbrengst van zilvergeld, een proces-verbaal van innerlijke bevinding aan den vervoerder worde afgegeven, dan wel een bewijs van ontvangst, zoo als sub d hierboven is bedoeld (art. 11).

Hij acht het niet overbodig, de vervoerders van 's lands gelden op het bovenstaande te wijzen, met aanmaning, om van hunne zijde en zoo veel van hen afhangt, tot de in achtneming dier voorschriften, en daardoor tot bespoediging der voldoening van de vrachtrekeningen, mede te werken.

VENDUTIEN.

Op Maandag, den 24 October, door de weeskamer, voor rekening van den gefailleerden Tan Hongkak, op Patekwan.

Op Dingsdag, den 25 October, wegens vertrek, ten huize van den weledg. heer Jacometti, op Tanabang, door John Pryce & Co.

en

Op het Heemradenplein, door Cassalette & Co.

Op Woensdag, den 26 October, ten huize van den heer F. D. Godon, in Gang Poól, door Gebr. Röselje & Co.

en

Voor het commissiehuis van Abeelen, Dennison & Co.

Op Donderdag, den 27 October, in de toko van wijlen mejuffrouw M. Janet, door Cassalette & Co.

Op Vrijdag, den 28 October, voor het commissiehuis van J. Speet.

en

Ten huize van mevrouw Leon, op Koningsplein, door Gebr. Veit.

ZWARTE DONDERDAG.

Een tafereel uit de woudstreken van Australie,

DOOR

Charles Dickens.

— God helpe ons! riep hij uit, het bosch staat in brand! en wij zijn er midden in. Op nieuw sprong hij voorwaarts, schreeuwend en met zijne zweep klappend. In vollen ren stoven zij door de naauwe allée. Maar toen hij zich westwaarts keerde, in de rigting van zijn huis, strekte het bosch, waar hij vroeger nog de grens van had kunnen zien, zich mijlen ver in het rond uit. Een anderen weg te kiezen en links of regts uit te wijken, kon hij niet; dit was door de struiken en lianen, die het geboomte overal versperden, onmogelijk en nu dacht hij met schrik, dat de woudbrand hem zou kunnen inhalen, eer hij de vlakte, waar zijn hoeve lag, zou hebben bereikt. In zulk een geval was er niets dan de dood voor hem te wachten. Hij spoorde dus zijne jagende kudde met wanhopige drift. Slag op slag weêrgalmde zijne zweep door het stille bosch. De ossen zelfs schenen het onheilspellend geluid te gevoelen, en snoven angstig in de thans zeer merkbaar geworden brandlucht. Het geloeijer van den brand werd steed hoorbaarder en verhief zich bij tusschenpoozen als het rijzen en dalen van een opkomend getij. De hitte werd ondragelijk en verstikkend. Den jongen squatter hingen de kleederen klam en schrijnend aan het lijf, daar het zweet hem van alle kanten uitstroomde.

Het paard en de ossen dampten in kokenden gloed; maar voort spoedden zij, met zwoegende flanken en hangende tongen. Sorcerer hijgde van inspanning, zijn blinkende zwarte huid was met schuimvlokken bedekt, hij werd woest ongeduldig bij iedere hindernis, als de karbouwen hem soms in den weg liepen. Bij ieder slag, die zijn meester met de zweep naar hen deed, streek hij de ooren over zijn nek en met vlammende oogen en ontbloote tanden scheen hij hen te willen verscheuren.

Robert Patterson wist, dat buitengewone zomerhitte dat jaar al het gras verdord, den grond uitgedroogd, het water uit beeken en poelen, kreken en [illegible] had uitgedampt. Al wat groen was, was tot hooi verwelkt en het blad aan de boomen zelfs zoo droog en harsachtig, dat men het tusschen de vingers had kunnen fijn wrijven. De gansche streek scheen dus voor den brand toebereid, als wachtte zij slechts op dezen gloeijenden wind, om haar in vuur en vlam te zetten. Sedert eenige weken hadden de herders en houthakkers reeds van kleine branden in de bergen gesproken, en in de varenbosschen had men korteings, in verschillende rigtingen, bij nacht vlammen zien uitbreken.

Als de brand hem en zijne kudde mogt voorkomen, eer zij ergens het open veld hadden bereikt, zouden zij noodwendig als stoppelen moeten verteren. Het vee begon reeds teekenen van uitputting te vertoonen, de gezwollen tong hing hun magteloos uit den muil, zij hijgden geweldig. Zijn zweet en dat van zijn paard was thans geheel opgedroogd door de vreeselijke hitte, en de honden volgden stil, of liepen in zich-zelven janken en zochten in iedere holte vergeefs naar een verkoelenden dronk. Eindelijk echter kwamen zij op eens aan de opene vlakte; aan weêrzijde was wel is waar bosch, maar op aanmerkelijken afstand.

(*Wordt vervolgd.*)

Aangekomen Vreemdelingen

van den 19 tot en met den [illegible] October 1859.

HOTEL DES INDES. A. van [illegible], van Rotterdam. — Mr. Baron Taets van Amerongen, van Holland. — W. J. van Bensechem, van Idem. — Roos, van Onrust. — G. [illegible], van Engeland. — N. A. Ros, van Idem. — J. T. [illegible], van Idem. — J. Poland, van Idem. — [illegible] Bus[illegible], van [illegible]. — J. C. Klijnsma van Idem. — A. [illegible], van Idem. — H. [illegible], van Buitenzorg. — C. C. Verneer, van [illegible] — [illegible], van de Reede. — J. C. de Jongh, van Batavia. — T. A. P. Wentholl en echtgenoote, van Samarang. — Mejuffrouw Woekers [illegible] — [illegible] Beck, van [illegible]. — [illegible] G. J. [illegible], van Samarang. — [illegible] E. [illegible], van Idem. — J. S. G. Abels, van [illegible] — [illegible] Rahbeck, van [illegible]. — Jhr. F. C. Leijssius, von Pebatjoran. — W. C. van Barneveldt, van Idem. — D. de Boer, van Singapore. — J. V. Emminck, van de Reede. — J. F. G. [illegible], van Holland. — Jhr. J. L. Leijssius, van Idem. — de Wit, van Buitenzorg. — R. Tylcon, van Singapore. — H. G. Wijssen, van Samarang.

HOTEL WILLEM II. Huisman, van Bandjermassing. — Stroom, van Idem. — de Bruin, van Willem I. — de Graauw, van Batavia.

JAVA HOTEL. J. C. F. Lupeke, van Cheribon. — L. Dik, van Samarang. — A. Hardes, van de Reede. — Wierts van Coehoorn, van Idem. — van der Steen, van Idem. — J. W. van Kinschot van Palembang. — J. Bax, Soerabaija. — W. E. Frowein, van Muntok.

Advertentiën.

Getrouwd:

J. G. THOOFT
en
M. A. M. H. BOUSQUET.

SAMARANG, 12 *October* 1859. (3291)

Getrouwd:

A. J. VAN DELDEN
en
A. W. C. VAN LOON.

BATAVIA, 15 *October* 1859. (3317)

Getrouwd:

J. C. C. PERNIS.
met
C. G. S. BEGEMANN.

DJOCJOCARTA, den 14 September 1859.
Eenige kennisgave. (3346)

Getrouwd:

P. KNUTTEL. DZn.
en
R. FREIJSS.

BATAVIA, 19 October 1859
Eenige kennisgave. (3343)

Bevallen van eenen ZOON, *M. M. van Leer*, *le Conge*.
KLALING, 13 *October* 1859. (3354)

Bevallen van eene DOCHTER, *C. A. A. Müller*, geboren *Tromp*.
BATAVIA, 17 *October* 1859.
Eenige kennisgeving. (3302)

Ons geliefd kind *Virginie*, bijna drie jaren oud, ontviel ons heden.

J. R. KLEIJN
C. LE CONGE.

'S HERTOGENBOSCH, 3 *September* 1859.
Eenige kennisgeving. (3341)

Te Cheribon is op den 17den October overleden, de heer *L. A. Tentler*, diep betreurd door zijne menigvuldige vrienden en hen wiens weldoener hij was.
(3294)

Heden overleed tot onze diepe droefheid, ons geliefd eenigst Zoontje Edouard Gérard, in den ouderdom van twee jaren en vijf maanden.

G. STOMPENDISSEL
S. C. STOMPENDISSEL,
(3353) *Albrecht.*

VENDUTIE

Op Woensdag, den 23 October 1859,
voor het Commissiehuis van
ABEELEN, DENNISON & CO.,

van 100 Vaatjes Puike

BOTER,

eerste soort COGNAC, PORTWIJN, 3½ pijpen MADERA WIJN, 1000 kistjes Engelsche ZEEP.

en ten 10 ure:

een factuur

Brillanten en Diamanten Ringen, Giwangs, Knopen, enz.

Waaronder Steenen van 4 karaat.

(3360)

Op de door de Weeskamer te houden Vendutie op den 24 dezer zal mede worden verkocht

EEN PRAAUW,

groot 6 koyangs

liggende te Pendjaringan. (3289)

VENDUTIE

op Dingsdag den 25sten October 1859,
wegens vertrek,
ten huize van den WelEdelen Heer JACOMETTI
op *Tangbang*, door
JOHN PRYCE en Co,
van een goed geconserveerden inboedel, waaronder:

Mahoniehouten Ameublementen, do. Kasten, groote Spiegels, Schilderijen, Kroon- Hang- en Tafellampen, enz., enz.,

verder:

van Porceleinen Tafelserviezen, Damast Tafelgoed, Zilveren Lepels en Vorken, do. Vruchtmandjes, Kerrie-schotels, Vleeschborden, Olie- en Azijnstel en ander Zilverwerk,

RIJTUIGEN *als:*

1 Europeesche **Vis-à-Vis** met compleet toestel voor **Koets**,
1 ruime Engelschen **Palankijn**,
1 ruime **Mijlord**.

Goedgedresseerde PAARDEN, als:

2 span **Sydney Paarden**,
1 sydney **Wagen- en Bendypaard**,
1 span Sumbawa **Wagenpaarden**,
1 Dames **Rijpaard**,
1 **Bendypaard**,
1 **Karrepaard**,

5 HERTEN,

Wagentuigen, Heeren- en Dames Zadels, een partij IJzeren Hekwerk, eene verzameling Bloemen in Japansche Potten, 2 groote IJzeren Bloemvazen, een IJzeren Tuinrol, 12 Hartsteenen-pilaren, Keukengereedschap, Japansche Martevanen, enz., enz.

Op **Zondag** te voren te bezigtigen. (3333)

OP DE VENDUTIE

van Dingsdag den 25sten October 1859,
ten huize van den Heer **Jacometti**, zal
ten 10 ure precies
publiek verkocht worden:

HET HUIS EN ERF,

gelegen op **Kebon Sirie**, thans bewoond door den Hoog Edel Gestrengen Heer *G. Vogelpoot*, bij de verponding aangeslagen voor *f* 30.000.—
(3334) JOHN PRYCE EN Co.

VENDUTIE

Vrijdag den 25 October 1859,
voor het commissiehuis van
J. SPEET,
tegen 4 pCt. vendusalaris,

VAN DIVERSE LIJNWADEN,

Bengaalsche Zeep,

bronzen Tafellampen, Verguldsel, Zijden Stoffen, Chinesche Krippe Shawls, kinder Kousen, fraaije gekleede Poppen, Revolvers,

EEN AMERIKAANSCHE KETTINGPOMP,

500 vellen Kap- en Tuigleder,

JAPANSCHE SAKKY,

Gibus Hoeden,

fraaije witte marmeren bladen voor Consoles,

fraaije pleeten, koperen en zwart verlakte WAGEN- EN BENDYTUIGEN,

echt Gouddraad, Pailletten en Cantilje en

250 zakken Menier.

(3358)

De geannonceerde HOUT-VENDUTIE van Dingsdag, 25 October

IS UITGESTELD

tot Dingsdag, 4 November.

(3363) CASSALETTE EN Co.

VENDUTIE

op Woensdag den 26 October 1859,
voor het Commissiehuis van
ABEELEN, DENNISON & CO.,
van diverse Negotie-Goederen
en ten 11 ure
20 AANDEELEN,
in de Javasche Bank.

Een Erf bebouwd met een Steenen Huis gelegen gedempte Vestingsgracht behoorende aan den boedel van wijlen
W. A. Groenewald. (3309)

VENDUTIE

op WOENSDAG, den 26 OCTOBER 1859
ten huize van den Heer
F. D. Godon, in Gang-Pool
door
GEBRS. ROSELJE & CO,
van een' zoo goed als nieuwen INBOEDEL, bestaande uit een zeer keurig bewerkt

MASSIEF MAHONIJHOUT AMEUBLEMENT,
bekleed met ***rood gebloemd***

VELOURS, CONSOLES,

en

ronde Tafels met Marmeren bladen, zeer fraaije Kasten, Toilet Duchesse, Speeltafels, een Buffet met Marmeren blad, Knapen, etc.

(alles van Massief Mahonijhout)

voorts:

Groote Spiegels,

Medaillon Schilderijen, Lampen, een voor dit klimaat vervaardigde

PIANO,

Serviesen, Pleet- en Glaswerk,

een modern Zilveren THEESERVIES, do. Lepels en Vorken, etc.

Wijders:

GOED LOOPENDE PAARDEN,
TUIG en WAGENS,
MARTEVANEN, STELLINGEN, etc.

Op Zondag den 23sten te voren te bezigtigen. (3335)

VENDUTIE

Op Dingsdag den 27 October 1859, in de **TOKO** van wijlen Mejufvrouw

M. JANET

door

CASSALETTE & Co.,

van een factuur mode artikelen als: **Barège & Mousseline, Robes,** geborduurde **kraagjes** en **Zakdoeken, Bloemen** en **Coiffures, Lint, Handschoenen, Kant, Blonde,** opgemaakte **Hoeden, etc., etc**

en

51 St. JAPANSCHE ZIJDE
75 JAPANSCHE CHALES
5 KEIZERLIJKE KABAIJEN
50 St. ANANAS ZIJDE
10 CHINESCHE CREPE CHALES

Verder:

Zijden batik Sarongs en Slendangs, Handdoekgoed, fluweelen Mutsjes, Tafelkleeden, eenige Chinesche Laadjes, Tafel en Toiletflacons, een partij *fijne* Parfumerien, Eau de Cologne **H&S**, Schilderijen, enz., enz.

Op ***Woensdag*** den 26 October voor een ieder te bezigtigen. (3362)

Op de Vendutie

van Vrijdag den 28 October,
voor het Commissiehuis van
J. SPEET,
zal, zonder reserve worden verkocht:

50 VAATJES PUIKE GRASBOTER

van het welbekende merk van ***van der [illegible]*** bij kleine hoeveelheden.

Eenige vaten boter inhoudende 80 ℔.
En 2 nieuwe praauw papan van 3 en 4 kojang.
(3356)

VENDUTIE

op Vrijdag den 28 October 1859,

ten huize van Mevrouw T. LEON, op het *Koningsplein* naast de Willems-kerk, door

Gebroeders VEIT,

van een' zeer netten, en nog zoo goed als nieuwen boedel, bestaande uit: Zeer elegante en naar den laatsten smaak bewerkte **Europesche Meubilairs**, waaronder: Een **Ameublement** bekleed met rood velours d' Utrecht, een dito met zwart paarden haar, een dito van Ambonschhout, twee groote en rijk bewerkte **Etagères** met **Spiegels**, **Kleederkasten**, **Spiegelkast**, **Consoles**, **Tafels** en **Knapen** met marmeren bladen, een **Psyché**, **Speeltafels**, **Toilet-tafel**, **Secretaire**, **Schrijftafel** en **Bloementafel**, (alles van **Masief Mahoniehout**).

EEN PIANINO,

Lampen, **Spiegels**, **Schilderijen**, **Pendules**, **Vazen**, **Zilver-**, **Pleet-**, **Cristal-** en **Glaswerk**, **IJzer-ledikanten**, **Rotting-matten**, **Carpetten**,

RIJTUIGEN, PAARDEN, ENZ.

Op **Donderdag** den 27sten te bezigtigen. (3349)

Vendutie

op Maandag, den 31sten October 1859,

wegens vertrek

ten huize van den WelEd. Heer *J. J. Mijnssen*, op *Tanabang*, door

JOHN PRYCE & CO.,

van een bijzonder fraaijen en goed onderhouden Inboedel, bestaande uit:

Mahoniehouten Ameublementen, **Spiegel étagères**, **Mahoniehouten kasten**, do. **Ledikanten**, een groot **Schutsel**, een zeer fraaije **Ottomane**, groote **Spiegels**, **Pendules**, een fraai **Tapijt**, **Alcatieven**, een **Stel Lampen**,

bestaande uit:

3 groote **Hangkroonen**,
10 **Hanglampen**, en
4 **Muurlampen**,

Psychés, eene welluidende **PIANINO** van Buelen, een fransch **BILLARD**, een ijzeren **Brandkast**, **Zilveren Lepels** en **Vorken**, do. **Vazen** en divers ander **Zilverwerk**, Porceleinen **Eetserviezen**, **Glas-** en **Cristalwerk**, enz., verder van

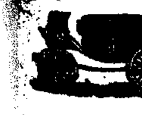

1 fraaijen Engelschen **Coupé**.
1 **Vis-à-Vis**.
1 **Mylord**.
1 **Palankijn**.

Goedgedresseerde en bijpassende wagenpaarden, als:

1 span **Vossen**.
3 " **Bruinepaarden**. } overwalsche.
2 " **Isabellen**.

benevens:

2 uitmuntende **Bendie-paarden** en
1 Goedgedresseerd **Rijpaard**,

1 **Kar** met **Paard**, **Stellingen**, **Keukengereedschap**, enz., enz.

Op **Zondag** te voren te bezigtigen. (3325)

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op den 8 November aanst.,

zal op

PUBLIEKE VENDUTIE

te SAMARANG worden verkocht:

Het Ned. Ind. Barkschip

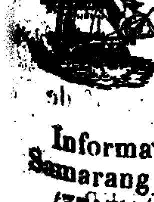

„ZEEVAART"

thans hernaamd CRINOLINE,

groot 280 lasten,

met ***Inventaris***, ***Sloepen***, enz.

Informatiën te bekomen bij den heer R. SMITH te Samarang en bij

(3313) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

Op een nader te bepalen dag

zullen

JOHN PRYCE & CO.,

op publieke Vendutie verkoopen:

EENE STOOMMACHINE,

hoog- en lagedruk van 16 paardenkrachten, horizontaal sijsteem, uit de fabriek van de Heeren

Paul van Vlissingen en Dudok van Heel

te Amsterdam.

Deze ***Stoommachine*** is geheel nieuw en ongebruikt, compleet en als goed gegarandeerd.

De vereischte teekeningen voor opstelling en metselwerk zijn aanwezig.

(3322)

Zóó van de pers

GEKOMEN:

„ *De Redactie van het* BATAVIAASCH HANDELSBLAD *gedagvaard voor de regtbank der openbare* „ *meening, ter zake van plaatsweigering aan stuk*„*ken, waaruit het* **PUBLIEK** *zou kunnen* „ *ontwaren, dat de nieuw opterigten*

LEVENS ASSURANTIE-MAATSCHAPPIJ

„ *berust op* GEBREKKIGE *grondslagen.*" door en *GRATIS*, te verkrijgen bij

(3350) M. DE LEON.

Pas ontvangen:

COGNAC (*van Godard*), Old CHAMPAGNE COGNAC, CHAMPAGNE *van J. F. Denis à Châton*,

Porter en Brown Stout, Pale-Ale en Engl.

AZIJN

hier en in Engeland afgetapt,

Seltzer Water in halve kannen, Mosterd, Zuur, Slaolie, Vruchten voor Taarten, Carpers, Olyven, Jams, Soepen in soorten, Red Herrings, Maccaroni, Carrot, Saucijs de Bologne, Leng Visch, Zm. Kaas, Amerik. Craekers, Wafer Bread en Biscuit in soorten, Hammen, Gerookt Vleesch, Rolpens,

MADERA, SHERRY,

(ECHTE PORT EN SHERAS WIJN),

zeer recommandable voor zwakke menschen en voor Invaliëden, Zuivere *Castor* en Echte HOLLOWAY'S PILLEN EN ZALF,

PILLEN EN ZALF,

Belgische ZEEP in bollen en zakken,

Amerikaansche Klokken,

van 30 uren en 8 dagen,

ROSKAMMEN en BORSTELS, KRUID,

SAMARANGSCHE

ROTTING STOELEN,

Deur- en Hang Slooten, Elastique Schoenen in soorten.

(3344) J. BROWN.

Per Cecrops.

Allsopp 's last India Pale-ale

door **F. Friend**

en

BARCLAY 'S PORTER

ook

FURZE 'S PORTER

bij

(3336) ABEELEN, DENNISON & Co.

WITTE MANDARIJN GEMBER,

van het laatste gewas en eerste qualiteit.

bij

(3337) ABEELEN, DENNISON & Co.

Bij den Ondergeteekendezijn voortdurend verkrijgbaar:

Prachtige en soliede bewerkte

PIANINO'S,

van de tot dus verre meest gerenommeerde Makers en Fabrieken,

die met voordacht voor dit klimaat vervaardigd zijn en, zich aanbevelen door hunne duurzaamheid en goede constructie.

A. H. DEELEMAN.

SOERABAIJA, 10 October. (3303)

Jagtkruid, in blikken

van een en van een half pond.

Verkrijgbaar bij

(3332) LOEA POSING, *Passer Baroe.*

VAN RIET EN TER GOUW.

Ontvingen in Commissie:

FRAAI BEWERKTE

BUKSEN, GEWEEREN & PISTOLEN.

HARTSVANGERS met **Berl. Zilver** gemonteerd, **MAÇONS DOLKEN.**

HAGELZAKKEN en **KRUIDHOORNS.**

benevens:

3 PRACHTIG VERGULDE PENDULES.

(3351)

CLYSO-POMPEN.

IRRIGATEURS volgens het Sijsteem van Dr. ***Eguisier***, te bekomen bij

(3319) W. J. OLLAND.

Verkrijgbaar

LEKKERE BIETEN.

H. TEUSCHER.

(3301) *Passar Baroe.*

TOKO RYSWYK.

KINDERWAGENTJES EN MECANIQUE

Paarden.

(3295) J. C. SAYERS.

IJzeren Ledikanten.

	voeten.		*duimen.*	
	6.	6	X	5. 8
	6.	6	X	3. 6
(Kinder)	4.	6	X	2. 6.

bij

(3342) ABEELEN, DENNISON & Co.

GOMELASTIEKE

Overschoenen.

bij

(3331) LOEA POSING, *Passer Baroe.*

Pas ontvangen van Londen

per **Cecrops.**

15 RIJTUIGEN,

bestaande uit

REISCOUPÉS, BRIKKAS, 1 HANDWAGEN & 1 JAGTWAGEN.

(3364) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

Pas Ontvangen:

Zeer fijn gevlochten groen geschilderd ***IJzerdraad***, in verschillende Breedten, geschikt voor Volières of dispenskasten, ook voor Ramen om het indringen der muskieten te beletten, daar het vlechtwerk zoo dig is, dat er geene insekten hoegenaamd door kunnen, te verkrijgen bij de El of bij de Rol van 30 yards, tegen verminderde prijs.

(3357)

Wederom ontvangen:

Vier PIANINO'S uit de fabriek van *Erard* te Parijs, en

Twee Pianino's uit de fabriek van

J. H. Paling, te Rotterdam.

Allen voor dit climaat vervaardigd

bij

(3339) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

Wederom ontvangen:

Bombaysche Uijen.

bij

(3366)

LET WEL.

Aan gezagvoerders van Schepen, van **TJILATJAP naar BATAVIA** bestemd, wordt **1,100 Picol** vracht aangeboden, tot den overvoer eener **Scheepsloot** met toebehooren.

Adres

(3298) KRUIJMEL *te Batavia.*

Tabak en Sigaren Committé.

Van alle kanten wordt door de Europesche bevolking, zonder onderscheid van landaard, op de meest onbekrompene en milde wijze gehoor gegeven aan de oproeping van het Committé. In sommige huisgezinnen is de belangstelling zoo groot, dat de kinderen hunne spaarpenningen ten beste geven. Met dankbaarheid erkent het Committé, dat de bekende bijdragen tot en met gisteren bedroegen, de aanzienlijke som van *f* 2700.— Een bedrag van *f* 1600.— is daarvan reeds aangewend voor de ***Tweede Bonische Expeditie.***

De ***Expeditionnaire Troepen*** in het rijk van ***Banjermassing*** hebben niet minder aanspraak op de sympathie van het publiek. Een gedeelte der ontvangen bijdragen kan dan ook nu voor die troepen worden afgezonderd.

Te ***Samarang*** was door een plaatselijk Committé binnen den tijd van **drie dagen** bijeengegaard de belangrijke som van *f* **800.**—

(3348) BATAVIA, den 22 *October* 1859.

TE KOOP.

ACHT GEDOGANS

van Djatti hout, zoo goed als nieuw.

Te bevragen bij

(3367) G. KOLFF en Co.

WORDT TE KOOP GEVRAAGD

een ruim

HUIS en ERF,

met luchtige bijgebouwen.

Prijs opgave bij den Boekhandelaar

(3340) H. M. VAN DORP.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een deugdzaam, goedzeilende

KOTTER,

Bij

(3521) JOHN PRYCE EN Co.

TE KOOP

Zes djattiehouten

KEDOGANS,

met Attap-Dak.

Te bevragen bij den Uitgever dezes. (3327)

TE KOOP Een fraaije jonge **Stier**, Bengaalsch Ras.

bij den Uitgever dezes. (3352)

TE HUUR Een zeer logeabel **HUIS** gelegen op den weg van ***Tanabang.*** Dadelijk te aanvaarden.

Te bevragen *Bureau Java-Bode.* (3356)

TE HUUR Een gedeelte van de **TOKO op Passar Pisang** vroeger geoccupeerd door de Heeren ***Abeelen, Dennison & Co.***

Te bevragen bij

(3366) J. BROWN.

TE HUUR EEN **HUIS,** gelegen in **Gang Scott,** bewoond den Heer *Rudolph,* te aanvaarden 1 December a. s.

Adres

(3345) G. JOSEPH.

TE HUUR medio November te aanvaarden, HET HUIS, op **Weltevreden** (*Pazaar Senen*) bewoond door den Heer ***Padindee.***

(3355) A. A. CLUWEN.

TE HUUR Tegen medio November aanstaande, het beneden huis met stal, koetshuis, keuken, etc.

Benevens een klein boven-appartement.

Beide door den heer Bijvanck thans bewoond, ten huize van den ondergeteekende op Noordwijk.

(3307) C. de LAGRACINIERE.

TE HUUR **Een Huis** op Weltevreden (Bazaar Senen) 1sten November te aanvaarden.

(3341) A. A. CLUWEN.

TE HUUR **EEN HUIS** in de Berendrechtstraat laatst bewoond door den heer ***J. C. Romswinkel.***

(3338) A. THIEBAULT.

Aan het **TABAK EN SIGAREN COMMITTÉ,** voor de *Tweede Bonische Expeditie* zou een groote last bespaard en een belangrijke dienst bewezen worden, indien men bij de terugzending der inschrijvings biljetten het bedrag der giften wilde voegen. Het Committé durft op de vervulling van dezen wensch rekenen, vooral na de deelneming en ondersteuning, die het van alle kanten ondervindt.

(3308) ***Batavia***, 19 October 1859.

In de nabijheid van Batavia wordt **TE KOOP** aangeboden, eene

WINSTGEVENDE LANDELIJKE ONDERNEMING,

van circa ***1000*** Bouws, uitgestrektheid. (3314)

Nadere informatiën bij den Heer *H. M. van Dorp.*

Een Nederlander, gehuwd, van middelbaren leeftijd, sedert verscheidene jaren in deze gewesten, bekend met de Inlandsche taal, zeden en gewoonten, met de voornaamste kultures, administratien, met de Correspondentien, enz. zag zich gaarne geplaatst, liefst op eene suikerfabriek

als administrateur.

Onder gefrankeerde brieven en opgave der voorwaarden, zijn inlichtingen te bekomen bij den Heer ***Mr. L. J. A. Tollens*** te Batavia. (5293)

Iemand van het vak der cultures en der landelijke administratie, daarbij bekend met de landtalen, zoekt een plaatsing of wel een landgoed in huur.

Adres *franco* H. M. VAN DORP lett. N. (3292)

Wordt bij eene familie te Buitenzorg, tegen primo November aanstaande, kost en inwoning aangeboden.

Adres franco Lett. A. Z. post restant te Buitenzorg. (3296)

Boekhandel: **G. Kolff & Co.**

Inteekening geopend op het werk:

DE DERDE MILITAIRE EXPEDITIE

NAAR HET

EILAND BALI,

in 1849,

MET KAARTEN EN PLANNEN.

DOOR DEN KAPITEIN

A. W. P. WEITZEL.

Prijs *f* 6.— in katornen band.

Uitgegeven ten voordeele der verminkte Militairen der ***jongste Bonische Expeditie.*** (3347)

Genezing te Calcutta, van de Jicht door middel van de

HOLLOWAY'S ZALF EN PILLEN.

Copij van een' brief den 14 Maart 1859, ontvangen van Babo v. Bussumbee Law, hoofdkommies bij de policie te Calcutta.

Aan Professor Holloway, 242 strand London.

Sir! Sedert verscheidene jaren geregeld lijdende aan juicht of rhumatische pijnen, en alles beproefd hebbende zonder eenige beterschap te bespeuren, ben ik ten laatste tot het gebruik van uwe zalf en pillen gekomen. Ik ben thans zoo gelukkig u met een dankbaarhart te kunnen melden dat ik al spoedig eene groote verligting ondervond, en met het gebruid der medicijnen voortgaan den laatste winter vrij wel was en nu nog steeds in het bezit eener goede gezondheid ben.

Mijnen opregten dank bied ik u daarvoor bij deze aan; ik gevoel niet erkentelijk genoeg te kunnen zijn, voor het voorregt dat ik geniet ten gevolge van het gebruik uwer niet genoeg te waarderen zalf en pillen, en zal alles doen om u bij mijne vrienden aan te bevelen.

De prijzen dezer Zalf en Pillen zijn als volgt:

Doosjes pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te Batavia	bij S. B. van Kleeff & Co.
» Banjoemaas	» M. S. Cheriman.
» Poerworedjo	» F. Neumann.
» Soeracarta	» W. Veldman.
» Djocjocarta	» Buijn & Co.
» Salatiga	» F. Kruthoffer.
» Tagal	» Wed. Dört.
» Cheribon	» W. Galistan.
» Cheribon	» M. Blok.
» Samarang	» H. L. de Lyon, de Groot, Kolff & Co. en bij

de hoofdagenten Soesman & Co. (3299)

Vertrekkende Personen.

J. L. Hughan, verlaat Java voor eenige tijd, generale gemagtigden de heeren *van Slooten, Morgan* en *Co.*

3361)

Th. de Mol van Otterloo verlaat Java, gemagtigden de firma Anemaet & Co. te Soerabaija. (3304).

Het Stoomschip Macassar,

kapt. **BOSCH,**

zal den 25 aanstaande via ***Muntok en Rioow***, naar ***Singapore*** vertrekken.

Informatiën bij

(3330) W. CORES DE VRIES.

HET STOOMSCHIP BANDA

vertrekt den 23 October naar

Samarang en Sourabaija.

Informatiën bij

(3316) W. CORES DE VRIES.

Het vertrek der

STOOMBOOT OENARANG

naar **Samarang** en **Soerabaija** is voor de maand

OCTOBER

bepaald als volgt:

Van BATAVIA	naar SAMARANG,	den 21	
„ SAMARANG	„ SOERABAIJA,	„ 24	
„ SOERABAIJA	„ SAMARANG,	„ 28	
„ SAMARANG	„ BATAVIA.	„ 30	

Telkens des morgens ten 8 ure.

Nadere informatiën bij

de Agenten,

(3300) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Het snelzeilend Nederl. Barkschip

MARIA ADRIANA

Kapt. **P. v. d. Held. Pz.**

Wordt eerstdaags alhier van **SAMARANG** terug verwacht en bestaat met dezen tot den overvoer van ***Passagiers*** zeer doelmatig ingerigten ***Bodem*** gelegenheid voor eene familie en enkele personen.

Voor nadere informatiën bij

de Agenten

(3324) LANDBERG, BEZOET DE BIE EN Co.

Het Extra snelzeilend Nederl. Barkschip

JEANNETTE EN AGATHA,

Kapt. **J. C. CLEIJNDERT,**

hebbende uitmuntende inrigtingen tot den overvoer van ***Passagiers***, zal tegen het einde dezer Maand van hier vertrekken naar **NEDERLAND**, en wordt de attentie van belanghebbenden op deze gelegenheid gevestigd.

Voor nadere informatiën bij

de Agenten

(3325) LANDBERG, BEZOET DE BIE EN Co.

BORNEO,

Kapt. **D. van AMERONGEN.**

Bovengenoemd snelzeilend en tot den overvoer van ***Passagiers*** extra doelmatig ingerigt Nederl. Barkschip, wordt tegen het einde dezer Maand beladen van de kust alhier terug verwacht en bestaat met genoemden ***Bodem*** nog gelegenheid tot ***Passage naar Nederland.***

Voor nadere informatiën bij de

de Agenten

(3326) LANDBERG, BEZOET DE BIE EN Co.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het geheel nieuwe en voor den overvoer van Passagiers, alleraangenaamst en doelmatig ingerigt

Kampagne Barkschip

JOHANNES CHRISTIAAN,

gevoerd door kapitein VAN HEEMSTEDE OBELT,

thans te Sourabaija en Passoeroewan ladende en dekelijk tegen medio November gereed om van Batavia zijne reis naar Europa te aanvaarden, voerende een geexamineerden Scheepsdoctor.

Adres in den Oosthoek bij den gezagvoerder, of de Heeren *B. J. van Eck en Co.*, en te Batavia bij

de Agenten

(3318) C. BAHRE en G. KINDER.

Passage naar Rotterdam

Wordt aangeboden met het extra snelzeilend en tot den overvoer van Passagiers bijzonder goed ingerigt Nederl. Fregatschip

SOPHIA KONINGIN DER NEDERLANDEN

KAPT. L. KLEIN,

om tegen **half** November direct van hier te vertrekken.

Nadere informatiën te bekomen bij

de Agenten

(3290) SCHIMMELPENNINCK EN Co.

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 22 October 1859, N°. 85.

Eene geruststellende stem uit Indië tot Nederland.

Eenige maanden geleden bevatte de Mail-editie van het *Bataviaasch-Handelsblad* een overzigt van den staatkundigen toestand van Nederlandsch-Indië, waarin die toestand met de zwartste en overdrevenste kleuren werd afgeschetst. Dat stuk, ook bij afzonderlijke brochure, in deze gewesten algemeen verspreid, verwekte hier te lande, waar men onmiddelijk het overdrevene daarvan inzag, niet de minste vrees of ongerustheid; anders echter was dit in Nederland, waar de zoogenaamde liberale pers gretig de gelegenheid aangreep, om het Opperbestuur in Nederland en het Bestuur in Indië, op alle mogelijke wijzen, in het hatelijkst daglicht te stellen en de vrees, die noodzakelijk bij onze ver verwijderde en minder met den waren stand der zaken bekende landgenooten ontstaan moest, aan te wakkeren en te vergrooten.

Dat doel schijnt, niettegenstaande het schrijven van meer bedaarde en onpartijdige dagbladen, maar al te wel gelukt te zijn en de opgewekte verbeelding in Nederland stelt zich het verlies der kolonie reeds meer dan waarschijnlijk voor.

Doch het is juist die overdreven angst, die het verlies der kolonie zoude kunnen berokkenen. Zonder europesche kapitalen toch wordt de vooruitgang van Indië gestuit, en wat zien wij, helaas! thans gebeuren?

Dat overgedreven geschrijf, dat met veel te zwarte kleuren schetsen van den toestand van Nederlandsch-Indië, heeft in het moederland de uitwerking gehad, dat bereids belangrijke kapitalen uit Indië zijn en nog dagelijks worden opgevraagd. Mogt die vrees in Nederland niet bedaren en dat opeischen van kapitalen blijven voortgaan, voorwaar, alsdan zijn de gevolgen daarvan voor deze kolonie niet te berekenen.

Daarom achten wij ons verpligt, ook onze stem tot Nederland te verheffen en het toe te roepen: Mistrouw het schrijven van hen, die alles overdrijven en wier karakter geenszins een waarborg voor de zuiverheid hunner bedoelingen oplevert.

Het is waar, de toestand van Nederlandsch-Indië is in geenen deele, zoo als wij dien zouden wenschen; op verschillende plaatsen heerschen onrust en spanning, bij vele ambtenaren bestaan misnoegen en ontevredenheid, maar het Bestuur hier doet alles, wat in zijn vermogen is, om dien toestand te verbeteren.

Eene krachtige expeditie, onder de leiding van den commandant-zelven des legers, staat op het punt naar Boni te vertrekken en zal voorzeker spoedig en krachtig de gehoonde eer van Nederland wreken. Het door tweespalt verdeelde rijk van Boni is zonder twijfel tegen die expeditie niet bestand en reeds thans luiden de berigten uit die streken veel geruststellender.

De opstand, aan den Zuidhoek van Borneo uitgebarsten, heeft zich niet verder uitgebreid en, naar wij uit goede bron vernemen, zullen wijze — welligt te lang uitgestelde — maatregelen voor goed den dweepzieken inlander te dier kuste het hoofd in den schoot doen leggen.

De minder gewenschte staat, die op andere bezittingen buiten Java mogt heerschen, heeft niets onrustwekkends; het is de normale toestand, waarin die plaatsen af en aan, onder elk bestuur, verkeerd hebben.

Al wat met de voorhanden zijnde middelen kan verrigt worden, wordt gedaan, maar men eische niet, dat het ijzer met handen gesmeed worde, of dat men, als het ware met één tooverslag, een grooter leger scheppe.

Java is rustig, ten minste het heeft er al den schijn van; het indische leger, zoo wel het europesche als inlandsche gedeelte, is met denzelfden moed en dezelfde onwankelbare trouw als vroeger bezield en mag als een palladium beschouwd worden, waarop veilig te rekenen valt.

De maatregelen tot tegengang van den aangroei der bedevaartgangers, — die zoo onstaatkundig door een vorig hoofd des bestuurs was aangewakkerd, — de verhooging der hand- en reëngagements gelden der inlandsche soldaten, het designeren van een geheel escader oorlogschepen ter versterking der indische marine, het uitzenden van detachementen hulptroepen, enz. enz., hebben bij de welgezinde gemeente alle vrees, waar die bestaan mogt, verbannen en het vertrouwen bij de meesten hersteld. Getuigen daarvan, onder andere de door den heer Wiggers van Kerchem onlangs geprojecteerde onderneming tot oprigting eener Ned. Indische maatschappij van levensverzekering en lijfrente, de Jongens-Weezen inrigting van den Heer Reijnst, welke ondernemingen gewis niet dien bijval zouden vinden, wanneer ons opstand of gevaar voor de deur stonden.

Wij willen geenszins ontkennen, dat onder vele ambtenaren misnoegdheid en wrevel, door onbekookt schrijven en schreeuwen aangewakkerd, bestaan, doch welk land ter wereld bezit alleen vergenoegden? Het is waar, gunst en voorspraak spelen in Indië dikwerf een groote, ja al te groote rol en vele door en door kundige ambtenaren, die protectie missen, worden, door jongere en minder kundige, die deze bezitten, voorbijgegaan, doch is de schuld daarvan uitsluitend aan de hooge regering, of wel grootendeels aan de adviezen van chefs te wijten? Waar is een land te vinde, dat een alles doorziende regering bezit en waar de protectie, hoezeer wij die ook mogen afkeuren, hare rol niet speelt?

Zoo iemand, alsdan eerbiedigen wij de vrijheid van drukpers, doch al bevonden wij ons ook in het volle bezit *van die Koningin der wereld*, toch zouden wij het moeten afkeuren, dat een schrijver, bij het nederstellen zijner gedachten en wenschen, uit het oog verloor, dat wij ons hier in eene kolonie bevinden, waar een onvoorzigtig aangeblazen vonk een niet te blusschen brand kan stichten.

Wij herhalen het, Nederlanders! uwe vrees is overdreven, zeer overdreven geweest, en het bezadigd Hollandsch volkskarakter ten eenemale onwaardig. Geeft geen gehoor aan wat pessimisten u zoo gaarne zouden diets maken en verhaast daardoor niet de vervulling van hetgeen gij-zelven zoo vurig wenscht te voorkomen. Slaat de handen in een, om Nederlandsch-Indië, nog meer dan het tot heden was, te maken tot een parel van het moederland, doch vergeet ook niet, dat Indië, bij den verbazenden vooruitgang, dien het in de laatste tien jaren gemaakt heeft, bij de verlichting, die ook tot den inlander is doorgedrongen, een grooter leger, eene sterkere marine, een uitgebreider en beter bezoldigd cader ambtenaars vereischt, dan vroeger gevorderd werd; gunt om die reden Indië een grooter aandeel in de rijke winsten, die het jaarlijks afwerpt, dewijl toch de geschiedenis daar is, om u te leeren, dat een land, dat altijd geeft en niets, ten minste niet genoeg, terugerlangt, langzaam maar zeker den rand des verderfs nadert.

Daarom nogmaals, broeders in Nederland, laat de vrees niet het rigtsnoer uwer handelingen uitmaken. Moed gehouden en krachtig medegewerkt tot het heil der kolonie, en niets zal verloren zijn.

BATAVIA, 20 *October* 1859.

(*Redactie.*)

BATAVIA.

Gisteren ochtend is Z. E. de luitenant-generaal J. van Swieten per *Oenarang* van hier vertrokken. Aan de werf bevonden zich de raden van N. I., het rijtuig van Z. E. den Gouverneur-Generaal met twee adjudanten, en een menigte officieren van alle rangen. Morgen ochtend zullen de troepen, voor de expeditie bestemd, zich op de daarvoor bestemde vaartuigen inschepen.

Wij hopen van ganscher harte, dat het onzer krijgsmagt en haar hooggeschatten bevelhebber moge gelukken, de Bonische zaken tot een goede en definitieve beslissing te brengen.

— Wij kunnen omtrent de Levensverzekeringmaatschappij mededeelen, dat bereids als inleg voor het eerste jaar *f* 36000 is ingeschreven; men hoopt op 31 October aanstaande te kunnen beslissen, of er waarschijnlijkheid bestaat, dat de *f* 100 m. al of niet zullen vol komen. Ieder welke er gebruik van wenscht te maken of ter bevordering van het tot stand komen wil medewerken, wordt verzocht, zoo mogelijk vóór bovenvermelden datum eenige opgave te willen inzenden, — en zulks voor *Midden-Java* aan de Heeren *B. Kopersmit & Co. te Samarang*; voor *Oost-Java* aan de Heeren *Anemaet & Co., en Schimmelpenninck & Co.* te *Sourabaija.*

Wij hebben onderzocht de ons gedane vraag, of men juist slechts over 20 of 25 jaar eene uitgestelde Lijfrente kan bekomen en of men gebonden is aan leeftijden van 20, 25, 35 jaar.

Wij kunnen antwoorden, dat men bijv. de zaak willende bevorderen, oud zijnde 43 jaar, kan storten en terugerlangen over bijv. 3 jaar, met hetgeen blijkt, dat renten en levenskans in zoo kort tijdsbestek *kunnen* opleveren.

Anderen twijfelen of de *Bonus*, uitkeering van $^4/_5$ netto winst, wel iets belangrijks kan zijn.

Wij bemerken, dat natuurlijk als er geen winst is, zulks het beste bewijs zoude leveren, dat de tarieven geheel juist zijn en men niet meer betaalt, dan noodig is; maar wij vooronderstellen, dat de tarieven ruim zijn genomen, evenals alle solide maatschappijen zulks doen; — de Imperial Levensverzekering Maatschappij te Londen (agenten de Heeren Maclaine, Watson en Co.) bijv. toonde in haar prospectus aan, dat eene verzekering op 31 Januarij 1821 gesloten voor *f* 1000.— op 31 Januarij 1851 was aangegroeid tot *f* 1523.80, zoodat men vijftig procent *meer* ontving!

— Gisteren is alhier ter reede gekomen het Amerikaansche schip *Oriental*, met een lading IJS.

— Kapitein Th. Westtake van het Engelsch schip *Calphurnia* rapporteert, dat op 10den October jl., op de 1ste punt in straat Banka, aan den grond geraakt is het Engelsch schip *Jacatra*, van Glasgow naar Singapore; den 11den zat het schip nog onbewegelijk.

— De Javasche Courant bevat de volgende bekendmaking:

De Raad van Directeuren, daartoe gemagtigd, brengt, ten vervolge op de bekendmaking van den algemeenen secretaris van den 2den Augustus jl., opgenomen in de nummers 62 t/m. 65 van de Javasche Courant van het loopende jaar, ter kennisse van belanghebbenden:

dat het vergelijkend examen, bedoeld bij artikel zes van het Koninklijk besluit van 2 Mei 1859, no. 53 (Indisch staatsblad no. 58), voor zooveel het jaar 1859 betreft, ten overstaan van den raad van directeuren, in het openbaar zal worden afgenomen door eene daartoe benoemde commissie van examinatoren, op Maandag den 19den en volgende dagen van de maand December aanstaande, in de groote vergader-zaal van den Raad van Nederlandsch-Indie, op het paleis te Weltevreden;

dat bij dat examen zal worden toegepast het cijfersysteem, op den voet van art. 9 van het reglement, gearresteerd bij besluit van den 12 December 1852, no. 1 (staatsblad no. 78);

dat een candidaat zal worden beschouwd een voldoend examen te hebben afgelegd, — ook om aanspraak te hebben op vergoeding voor reis- en blijf-kosten, — wanneer het totaal der cijfer in de vakken, hieronder sub a t/m. g vermeld, behaald, ten minste het twee derde gedeelte uitmaakt van de som, welke verkregen zou zijn geworden, indien alle vragen in die vakken voldoende waren beantwoord:

a. de maleische taal;
b. de land- en volkenkunde van Nederlandsch-Indie;
c. de nederduitsche taal, stijl- en letterkunde;
d. de vaderlandsche geschiedenis;
e. de algemeene geschiedenis;
f. de aardrijkskunde, en
g. naar verkiezing van den examinandus, de practische landmeetkunde en waterpassing,
of
de beginselen der beschrijvende meetkunde;

zoodat, aangezien in elk dier vakken zes vragen gedaan zullen worden, de candidaat in deze vakken alleen acht en twintig punten moet behalen;

en dat, om de meerdere of mindere mate van algemeene kennis en daarnaar de rangschikking van de examinandi verder te bepalen, degenen, die in de hierboven genoemde vakken voldaan hebben, bovendien in de gelegenheid zullen worden gesteld, om zich naar keuze nader te doen examineren in een of meer van de vakken omschreven onder de nummers 1, 4, 6 t/m. 9, 12 t/m. 16 en 19 t/m. 21 van § a van de beschikking van den minister van binnenlandsche zaken van 29 December 1852, opgenomen in nummer 15 van het Indisch staatsblad van 1853, zullende in elk der vakken, bedoeld sub 1 en 6 (no. 6 drie vakken) vier, sub 4, 7, 8 en 9 drie, en sub 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20 en 21 twee vragen tot beantwoording worden voorgelegd.

De hoofden van gewestelijk bestuur, in wier ressort ambtenaren gevestigd zijn, die eene toelating tot het examen hebben verkregen, zijn bevoegd, om hun op de vermoedelijk ter zake te goed te maken reis- en verblijf-kosten een voorschot te verleenen.

Batavia, den 20sten October 1859.

De Raad van Directeuren;
G. H. UHLENBECK, president.
Ter ordonnancie van denzelven,
LUTJENS, tijdel. secr.

Celebes. De jongste berigten omtrent Boni melden, dat verwarring en tweedragt aldaar ten top waren gestegen.

Op den 19den September jl. deelde Aroe Palakka aan den militairen commandant te Bonthain mede, uit eene goede bron vernomen te hebben, dat kort te voren een zendeling van den broeder der koningin van Boni te Bekeroe (Sandjai) was aangekomen, die den doeloeng van Talloeng Limpoea en den soelewatang van Boelo-Boelo opriep om te helpen, als behoorende tot de weinige lieden, waarop de koningin nog vertrouwde. Bij haren hadat kon zij geen raad meer inwinnen en nog veel minder bij haren zwager, den broeder van den overleden koning van Boni, Aroeng Oedjoeng, die de koningin niet meer had ontmoet, sedert de hoofdplaats verlaten was, en welke zij wantrouwde, evenals vele andere Aroe Pitoe's. Datoe Sawito wist geen middel meer, om den grooten en kleinen man tot eendragt te brengen. Hij trok slechts rusteloos tusschen Pitempa en Boni heen en weder. Het hoofd der Bonische troepen, penggawa Aroe Patodjo, was door een tal zijner volgelingen verlaten, omdat hij niet meer in de mogelijkheid was, om in hunne dagelijksche behoeften te voorzien; hij kon volgens gewoonte de inkomsten des lands niet innen, waardoor hij uit eigen middelen alle onkosten moest bestrijden, klaagde en scheen berouw te gevoelen. Alle Wadjorezen en Sopingers hadden Boni verlaten.

Deze berigten werden van een anderen kant bevestigd.

Intusschen zouden de Boniërs voortgaan met in de nabijheid van het vroegere oorlogstooneel versterkingen op te werpen. Ten oosten van de hoofdplaats Boni zou eene groote benting daargesteld zijn, met het front naar Badjoa en van minstens 20 kanonnen voorzien. Eveneens zou men bezig zijn eene groote benting op te werpen te Mangara Bombang, aan de monding der Sandjai, die ook met 20 naar het strand gerigte kanonnen en lila's was gewapend. Om die plaats en om Kadjoe, Baringan, alsmede voor de monding der Sandjai moet eene stevige palisadering geplaatst zijn. Van Mangara Bombang af tot aan Baringan telde men ongeveer 18 bentings.

Van Sopeng zijn zeer gunstige berigten ontvangen. Een zendeling van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden was daar allezins goed bejegend en bragt te Macassar de tijding, dat de vorst van Sopeng in persoon of eenige afgezanten van hem zich eerlang naar Macassar zouden begeven, om een contract met het gouvernement aan te gaan.

Moluksche-Eilanden. — De Nederlandsch Indische bark *Carolina Sophia*, gezagvoerder C. N. van Beek, is in den nacht van den 20sten op den 21sten Augustus jl., op ongeveer 30 Eng. mijlen ten Z. O. van het eiland Amblauw onder Boero, gezonken.

Volgens genoemden gezagvoerder, was hij op Vrijdag den 19den Augustus van Ceram vertrokken, bestemd voor Macassar, toen in den nacht van Zaturdag daarop het schip plotseling zwaar lek sprong; het weder was daarbij zeer omstuimig, waardoor aan boord vele stortzeeën overkwamen, die ondanks de genomene maatregelen, de luiken binnen drongen, daar men aan boord bezig was, met de lading over boord te werpen. Kort na het lek springen van het schip, bevond het zich in zinkenden toestand, en had de bemanning geen tijd, om de sloepen tot hare redding over boord te zetten. Zij heeft zich toen in de groote boot, die midden op het dek stond, gezet, om daarmede, wanneer het schip zoo diep zou zijn gezonken, tot de boot vlot raakte, te trachten het dreigende gevaar te ontkomen, hetgeen dan ook gelukt is, daar de zuiging van het water boven het zinkende schip niet zoo sterk was. De equipage is behouden in de negorij *Loemooij* op het eiland Amblauw in den namiddag van den 21sten Augustus aangekomen, van waar zij naar Amboina zoude worden overgebragt.

Van schip, lading en bagage is natuurlijk niets kunnen worden gered. (*Jav. Cour.*)

AANKOMST DER MAIL

In den middag van eergisteren kwam alhier ter rede, van *Singapore*, het stoomschip *Macassar*, gezagvoerder Bosch, medebrengende de brieven en dagbladen uit Europa, loopende tot den 12den September. Wij haasten ons onzen lezers daaruit het belangrijkste mede tedeelen.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Rotterdam, 7 September. Er is geen staatkundig nieuws, dat niet kort zaamgevat kan worden. Vooreerst wat de conferentie te Zurich betreft. Deze heeft weinig uitgevoerd. Te Parijs verzekerde men, eenige dagen geleden, dat deze vergadering eene lijst van te behandelen zaken had opgemaakt, bevattende 24 punten, waarvan tot dusver slechts één, de overname van een gedeelte der Oostenrijksche schuld door Lombardije, goed gevorderd was. Men zegt dat de vergadering vooral voor de kwestie der hertogdommen terug deinst.

Wat deze betreft—en dit is het tweede wat wij moeten aanstippen—zij maken zich zoo sterk mogelijk tegen den dag des kwaads, die nog komen kan. In een memorandum, waarmede de Toscaansche voorloopige regering de vervallenverklaring der dynastie en het besluit tot vereeniging met Sardinie ter kennis der Europesche cabinetten brengt, verklaart deze regering, niet anders dan voor de aanwending van geweld te zullen bukken.

«Indien wij in ons vertrouwen op de geregtigheid der menschen te leur gesteld wierden, zegt zij, zouden wij met alle beschikbare middelen ons regt en de waardigheid onzes lands tegen elken aanval verdedigen. En, indien de loop der gebeurtenissen ons alsdan niet gunstig was, zouden wij ons althans kunnen troosten met de gedachte, dat wij allen, het volk, de vertegenwoordigende vergadering en de regering, onzen pligt hebben gedaan, zonder zwakheid en zonder snoeverij; en vervolgens zouden het regtsbesef van het algemeen en de historie beslissen, aan welke zijde het regt, het beleid en de gematigdheid, aan welke het onregt, de verblinding en het misbruik van magt waren." Dezelfde denkwijs heerscht in Modena. De boodschap, welke de vertegenwoordigende vergadering van dit land, bij den aanvang harer zittingen, van den dictator Farini heeft ontvangen, besluit met deze verklaring: »Wij behooren erkentelijk voor ontvangen diensten te zijn, maar ons aan geen oppergezag te onderwerpen. Wij moeten gereed zijn om te onderhandelen, maar ook om te strijden."—Overigens heeft men in Modena wereldkundig gemaakt, wat het land onder de verdreven dynastie heeft geleden, ten einde ieder zich kunne overtuigen, hoe onmogelijk het is, dat zulke vorsten weder regeren over zulk een volk. Men zal zich namelijk herinneren, dat het voorloopig bestuur eene commissie benoemd heeft, om in de archieven van het hertogdom op te zoeken al de documenten, die betrekking hebben op de handelingen der twee laatste hertogen, Frans IV en Frans V. Welnu—de arbeid dier commissie heeft aan het oordeel van Europa onderworpen een tal van reglementen, bevelen, instructien, brieven van allerlei aard, van de beide hertogen uitgegaan, alsmede een lange lijst van vonnissen, onder de twee regeringen door de gewone en buitengewone regtbanken in politieke aangelegenheden gewezen. Een der meest gelezen wordende Belgische dagbladen zegt van deze verzameling, dat er moeijelijk een te vinden zal zijn, belangwekkender en opmerkelijker dan deze. »De meeste documenten, welke zij bevat," schrijft het blad," doen zulke verschrikkelijk reactionnaire politieke denkbeelden, zoo weinig menschelijk gevoel kennen, dat men niet kan nalaten er de volkomene regtvaardiging in te zien van den algemeenen weerzin, dien het herstel van Frans V op zijn troon bij zijne voormalige onderdanen ondervindt."—»Eenige brieven van dien vorst," zoo vervolgt het dagblad, » hebben betrekking op de algemeene politiek van Europa en op de gebeurtenissen uit de geschiedenis onzer dagen. Daarin wordt over de Fransche regering met eene ongeloofelijke onbeschaamdheid en ruwheid gesproken en in eene taal, minstens die van Père Duchesne, honender gedachtenis, waard. Bij zulk een schandelijken stijl, bij zulke vreemdsoortige denkbeelden, wordt men bijna genoopt aan de echtheid der stukken te twijfelen, en wij voor ons durven ze niet in onze kolommen opnemen, uit vrees voor de toepassing op ons der beteugelende wetten op het honen en beleedigen van vreemde souvereinen.

Hoewel Frankrijk gaarne eene verzoening tusschen deze volken en vorsten zien zou, komt men meer en meer tot de overtuiging, dat de volkswil voortgaat zich op wettige wijze tegen de herstelling der geëmigreerde dynastien te verzetten, die wel door het kanon niet tot zwijgen gebragt zal worden. Wel antwoordt Oostenrijk tot nu toe, dat het de voorwaarden van den vrede van Villafranca wil hebben nageleefd, maar Rusland gaat van het denkbeeld uit, dat het lot van Italie door een Europesch congres geregeld moet worden en heeft daarin Pruissen op zijne zijde, dat in allen gevalle geen geweld tegen Italie wil, 't welk zich vrij vocht en de vrijheid toont te verdienen. En Engeland verklaart zich bepaald voor de Italianen en zou het eene schandelijke zaak noemen, zoo men een vrij volk, dat orde bewaart en den eigendom eerbiedigt, dwong het juk van uitgeweken vorsten weder te torschen. Alles staat dus in zoo verre gunstig voor Italie. En toch zijn er velen, die keizer Napoleon in deze zaak blijven wantrouwen en meenen op te merken, dat in den laatsten tijd veel overeenstemming van gevoelen tusschen de beide keizers, die van Frankrijk en van Oostenrijk, bestaat. Men moet evenwel niet uit het oog verliezen, dat welke redenen van zorg er ook mogen bestaan, de waarschijnlijkheid er voor pleit, dat Napoleon, om een paar hertogen, den roem niet zal willen verspelen, met zoo veel goed en bloed gekocht.

Overigens is het een feit van groote beteekenis, dat de R. Katholieke geestelijkheid in Midden-Italie partij kiest voor de zaak des volks, en daarin ligt voor de hoogere geestelijkheid, voor keizer Frans Jozef en voor Pius IX eene ernstige les. Zij kunnen er uit leeren, dat het oude regeringssysteem, dat altijd dacht en handelde voor het volk, zonder eenige notitie te nemen van den wensch van het volk, versleten is en zijne kracht heeft verloren.

Het voorloopig bewind van Toscane heeft eene commissie benoemd, belast met het overbrengen naar Turin van de verklaring der nationale vergadering betreffende de inlijving bij Sardinië. Deze commissie bestond uit vijf leden als vertegenwoordigers van de vijf voornaamste steden van Toscane, namelijk graaf Della Gherardesca voor Florence; graaf Borghese voor Sienna; de ridder Franceschi voor Pisa; de markies Mansi voor Lucca en de heer Adami voor Livorno.

Ook is eene deputatie uit de nationale vergadering van Modena, bestaande uit de heeren Malmuti, markies Fontanelli en graaf Ancini, naar Parijs vertrokken, met eene geheel bijzondere opdragt bij keizer Napoleon belast.

Reeds kent men het antwoord, dat de koning van Sardinie aan eerstgenoemde deputatie gegeven heeft. De koning verklaarde, dat de inlijving van Toscane bij Sardinie slechts kan plaats hebben, nadat de mogendheden daartoe hare goedkeuring gegeven hebben. Hij verzekerde voorts—wat te denken was—dat hij de zaak der inlijving, waaromtrent de Toscaansche nationale vergadering zich zoo nadrukkelijk heeft doen hooren, met al zijne pogingen bij de mogendheden zou ondersteunen, terwijl hij wees op andere landen, voor wie Europa vroeger even gunstige besluiten genomen had, als thans ten aanzien van Toskane verlangd wordt.

De nationale vergadering van Bologna, welke den 1sten dezer geopend werd, heeft een voorstel, waarbij de Paus van het wereldlijk gezag vervallen wordt verklaard, met eenparige stemmen aangenomen.—De verkiezingen in Parma hebben zich, zooals men voorloopig uit eene dépêche mag opmaken, in denzelfden geest doen kennen, als die in Toscane en Modena. De constituerende vergadering van dat land is tegen 7 dezer bijeengeroepen.

Wat overigens meer speciaal de zaak van de Legatien aangaat, behoort onder de geruchten, dat de hertog de Grámont, Fransch gezant te Rome, aan den Paus voorstellen zou hebben gedaan tot oprigting van een wereldlijk bestuur in de Romagna, met behoud van suzereine regten daarover, als een middel om aan de moeijelijkheden in dat gedeelte van den Romeinschen Staat een einde te maken. De tijdingen uit Rome omschrijven het voorstel der Fransche regering nader. Naar luid daarvan zou de Romagna nagenoeg in gelijken toestand gebragt worden als Polen na 1815, dat is: met een burgerlijken stadhouder, eene wetgevende vergadering, en een bijzonder finantieel en administratief beheer, met verpligting evenwel, om aan de Pauselijke regering eene jaarlijksche schatting te betalen, en, om, zoo noodig, tot verdediging van den Pauselijken Staat bij te springen. Het hof van Rome zou voorts aan het hoofd der buitenlandsche, en natuurlijk ook van de geestelijke aangelegenheden blijven. De Fransche gezant moet tevens te kennen hebben gegeven, dat de Fransche bezetting weldra zal moeten ophouden; dat de Paus derhalve ook in het overige deel van zijn staat bedacht behoort te zijn op het invoeren van hervormingen, die hem de ondersteuning zijner onderdanen kunnen verzekeren.

Men dacht, dat de Paus deze voorstellen niet zou inwilligen, maar eer zal overgaan om, tot behoud der Romagna, het statuut van 1848, als algemeene grondwet voor den staat, weer in het leven te roepen. Wij herinneren echter nogmaals, dat dit een en ander nog geen volkomen geloof verdient.

Brieven uit Napels hangen een treurig tafereel op van den stand van zaken aldaar. Alle standen der maatschappij moeten ontevreden zijn, en in het allerminst niet de eigentlijke volksklasse, die door de duurte der levensmiddelen aan groote ontberingen ten prooi is. De koning verlaat nimmer het paleis dan vergezeld van een sterk escorte; en desniettemin gaat er geen week om, waarin zijn rijtuig niet door volkshoopen wordt aangehouden, die om brood vragen. Op Sicilie heerscht eveneens groote ontevredenheid; negentien duizend van de aanzienlijkste Sicilianen hebben een manifest tot keizer Napoleon gerigt, waarin zij de wenschen der bevolking ontwikkelen.

Er heeft zich in Frankrijk iets voorgedaan, dat van meerdere vrijheid van drukpers getuigt. De *Times* namelijk heeft, voor eenige dagen, twee brieven van Louis Blanc en Victor Hugo opgenomen, waarin beide protesteren tegen de door keizer Napoleon verleende amnestie. De brief van Louis Blanc is zeer scherp, terwijl Victor Hugo hoofdzakelijk schrijft, dat hij eerst dàn in Frankrijk zal terugkomen, wanneer de vrijheid er teruggekeerd zal zijn. Beide brieven nu zijn door den *Constitutionnel* uit de *Times* overgenomen en onmiddelijk daarna door andere Fransche bladen. Dat de *Constitutionnel* ten deze vooraf de vergunning of welligt de aanzegging der regering zal bekomen hebben, is bijna aan geen twijfel onderhevig.

De Belgische kamer van afgevaardigden heeft het wetsontwerp tot versterking van Antwerpen en nopens de overige daarbij gevorderde openbare werken aangenomen, met eene meerderheid van 49 stemmen tegen 29, terwijl vijf leden buiten stemming bleven. De kamer is vervolgens tot nadere bijeenroeping uiteengegaan.

De senaat heeft daarop in zijne zitting van 6 dezer, met 34 tegen 15 stemmen, art. 1 van het ontwerp aangenomen, en daarmede de vraag beslist.

Men denkt niet gunstig over het nieuwe Oostenrijksche ministerie. Het algemeene gevoelen is, dat de zaak van den vooruitgang er vooreerst niet veel door winnen zal. Intusschen schijnt er toch in den toestand der Protestanten in dat rijk verbetering te zullen komen.

De beweging in Duitschland tot hervorming der bondsconstitutie en het verkrijgen eener nationale vertegenwoordiging breidt zich al meer en meer uit. Na de bijeenkomsten in Hannover, Eisenach, Gotha (waarop een gunstig antwoord van den regerenden hertog, om in het belang der voorgestelde zaak werkzaam te zijn, gevolgd is) en in andere steden, heeft thans ook eene bijeenkomst te Brunswijk plaats gehad. In al die vergaderingen is erkend, dat de gevaren, waarmede Duitschland bedreigd wordt, alleen afgeweerd kunnen worden door kracht te putten uit eenheid, dat die eenheid zonder hervormingen in liberalen zin niet denkbaar is, en dat de stappen daartoe alleen van Pruissen kunnen uitgaan. De Pruissische regering zwijgt echt[illegible] nog altijd op deze wenschen der Duitsche patriotte[illegible]

Men verneemt uit Berlijn, dat de Pruissische en Oo[illegible]tenrijksche regeringen het thans eens zijn nopens [illegible] stappen, die zij doen zullen, om de reeds zoo lang h[illegible]gende kwestie betreffende Holstein en Lauenburg, z[illegible] mogelijk, ten einde te brengen. Eene spoedige hand[illegible]ling zou in hun plan liggen, en wel in den zin van h[illegible] Hannoversche voorstel. Men zal zich welligt her[illegible]neren, dat bij dit voorstel Denemarken uitgenoodi[illegible] wordt, zijn zienswijze nopens de vereffening van [illegible] doelde kwestie aan den bondsdag te doen kennen, t[illegible] einde laatstgenoemd ligchaam hiernaar zijn gedrag [illegible] inrigten.

De Deensche rijksraad is tegen 26 September bije[illegible] geroepen. De bijeenkomst van den rijksdag is op [illegible] October bepaald, als wanneer hij onmiddelijk voor tw[illegible] maanden geprorogeerd zal worden.

De Russen hebben op nieuw eene overwinning [illegible] de bergvolken in den Caucasus behaald.

De centrale commissie uit de beide wetgevende vergad[illegible]ringen van Moldavie en Wallachije, te Fokschani vere[illegible]nigd, heeft bij de opening harer zittingen een adres a[illegible] prins Alexander Jan I overgereikt, waarin deze verzoc[illegible] wordt, al zijne pogingen aan te wenden, dat een vreem[illegible] de prins aan het hoofd der Vorstendommen geplaats[illegible] en de erfelijkheid in de dynastie aangenomen word[illegible] Daardoor zal men de Vorstendommen te naauwer aa[illegible] Europa verbinden en ten gevolge daarvan hun een grootere mate van zelfstandigheid en ontwikkeling geve[illegible] Aan het slot van het adres wordt verklaard, dat prin[illegible] Alexander door zoodanige pogingen verder aanspraa[illegible] zal hebben op de dankbaarheid des vaderlands.

De Grieksche wetgevende vergadering is geslote[illegible] Reeds zijn de kiezers voor eene nieuwe kamer bijeen geroepen.

Te Marseille zijn tijdingen ontvangen uit Constan[illegible]tinopel van den 24sten Augustus. De sultan heeft ge[illegible]vaar geloopen, van aan eene hevige koorts te bezwij[illegible]ken; hij is thans weder hersteld en heeft langdurig[illegible] beraadslagingen gehouden met den heer de Thouvene[illegible] over de uitvoering van den batti humaioum, de finan[illegible]tien, het tarief van regten en vooral over de kwesti[illegible] van de doorgraving der landengte van Suez.

LAATSTE BERIGTEN.

De constituerende vergadering te Bologna heeft he[illegible] voorstel, om den Paus van het wereldlijk gezag ove[illegible] de Romagna vervallen te verklaren, met eenparig[illegible] stemmen aangenomen.

Door vijftien afgevaardigden, waaronder de markie[illegible]zen Tanari en Costabili, alsmede graaf Gozzadini, i[illegible] daar op het voorstel gedaan, tot inlijving van de Romagna bij Sardinie. Dit voorstel werd met algeme[illegible]ne stemmen in overweging genomen.

Verder heeft de vergadering den president gemagtig[illegible] een adres aan keizer Napoleon en koning Victor Ema[illegible]nuel te rigten, ten gunste van de onafhankelijkheid van de Marken en Venetie, onder mededeeling, da[illegible] men voor dat doel tot geldelijke offers bereid is.

De stad was 's avonds, nadat het voorstel was aangenomen, geïllumineerd, terwijl de vreugde algemeen was. De orde is geen oogenblik verstoord geworden.

—Te Parma zijn de verkiezingen met eene bewonderingswaardige orde afgeloopen. De meest achtingswaardige ingezetenen des lands zijn gekozen.

De 7den is de constituerende vergadering aldaar met groote plegtigheid geopend. Nadat eene godsdienstige plegtigheid in de kathedraal had plaats gehad, hebben de afgevaardigden zich naar het paleis begeven, waar zij door de bevolking en de nationale garde met bijvalsbetuigingen ontvangen werden.

In de openingsrede heeft de dictator Farini een historisch overzigt geleverd van de regering der Bourbons over het hertogdom, terwijl aan het slot zich de kreet deed hooren: *leve Victor Emanuel!* De stad vierde feest.

—De Parijsche *Moniteur* van heden, 9 dezer, behels[illegible] een artikel, waarin de beweegredenen worden blootgelegd, welke keizer Napoleon hebben bewogen den vrede te sluiten. In dit artikel wordt er aan herinnerd, dat de keizer van Oostenrijk uitgestrekte concessien voor Venetie heeft beloofd, doch als eene voorwaarde sine qua non den terugkeer der Italiaansche vorsten heeft gevorderd, hetwelk door keizer Napoleon is aangenomen. Het is gemakkelijk te begrijpen, dat zoo na den vrede het lot van Italie werd toevertrouwd aan mannen, die de toekomst van het gemeenschappelijk vaderland meer ter harte nemen dan kleine partiële voordeelen, het doel van hun streven moet bestaan in de ontwikkeling en niet in de tegenwerking van de gevolgen van het vredestractaat van Villafranca. Venetie moet tot Oostenrijk in dezelfde verhouding staan als Luxemburg tot Nederland. De aartshertogen zullen niet door de hulp van vreemde troepen hersteld worden; maar, een gedeelte van het tractaat van Villavranca dus niet vervuld zijnde, zal Oostenrijk ontslagen zijn van al zijne jegens Venetie aangegane verpligtingen. Dan zal weder in het leven treden eene staatkunde van wantrouwen en haat, welke nieuwe rampen na zich zal slepen. Algemeen bouwt men veel hoop op een congres; wij-zelven wenschen de tot standkoming van een congres van ganscher harte, maar wij twijfelen er sterk aan, of door een congres betere voorwaarden voor Italie bedongen zullen worden. Het zoude niet regtvaardig zijn, aan eene groote mogendheid belangrijke concessien te vragen, zonder daarvoor eene billijke compensatie aan te bieden. De oorlog zoude dus het eenige middel zijn; maar Italie moet weten, dat slechts een enkele mogendheid in Europa oorlog voert voor een beginsel; die mogendheid is Frankrijk, en Frankrijk heeft zijne taak vervuld.

—Nog altoos is er sprake van eene bijeenkomst tusschen keizer Napoleon en koning Leopold van België. Naar men thans zegt, zou die bijeenkomst tijdens het verblijf der keizerlijke familie te Biarritz plaats hebben.

—Volgens Spaansche dagbladen is het concordaat tusschen Rome en Spanje den 25sten Augustus onderteekend; een der daarbij aangenomen grondslagen is, dat de waarde van alle door Spanje in beslag geno-

men geestelijke goederen aan Rome wordt teruggegeven, en dat het daarvoor inschrijvingen op het grootboek zal aannemen, die in geen geval vervreemd zullen mogen worden. De verzoenings-gezindheid, waarvan de Paus in deze aangelegenheid blijken gaf, wordt zeer geroemd.

— De Belgische senaat heeft nu met eene groote meerderheid van stemmen, het geheele ontwerp, betreffende de versterking van Antwerpen en de uitvoering van een aantal andere openbare werken, aangenomen.

— Uit Rome wordt van der 6den gemeld, dat de paus aan koorts lijdende is geweest, doch thans weder beter was en binnen kort naar zijne villa te Castel Gondolfo zou vertrekken.

— In het Venetiaansche heeft zich, onder een verschrikkelijk gedruisch, een vulkaan gevormd.

— In den Rheingau heeft de wijnlezing reeds een aanvang genomen, zijnde bijna vier weken vroeger dan gewoonlijk.

— De *Great Eastern* is den 7den door vier stoombooten den Theems afgesleept. Ten kwart na 10 uren had men Woolwich bereikt, zoodat men de gevaarlijkste plaatsen reeds voorbij was. Aan beide oevers van den Theems had zich eene groote menigte toeschouwers verzameld.

— Men verneemt uit Athene, dat het eiland Imbros, op 14 mijlen van Tenedos gelegen, op 20 Augustus door drie hevige aardschokken zwaar is geteisterd. Vier dorpen met 1400 huizen zijn geheel vernield, heuvelen gezonken, spleten in de aardkorst gescheurd, waaruit stroomen water zijn opgeweld.

— Er zijn te Marseille tijdingen ontvangen uit Constantinopel, loopende tot Aug. Daaruit blijkt, dat op Candia onlusten zijn uitgebroken tengevolge van het innen der belastingen. De Grieken hebben daarbij vijf ontvangers gewond en vermoord. Twee bataillons troepen zijn derwaarts gezonden, die de hoofdschuldigen gearresteerd hebben. Daarna heeft de Porte nog 5000 man derwaarts willen zenden; daar echter de staat van zaken aldaar een meer geruststellend aanzien bekomen had, is het zenden van troepen gestaakt.

— De kwestie van de doorgraving van de landengte van Suez is op goeden weg ter vereffening.

— De keizer van Marocco is overleden. Eene omwenteling schijnt in het land ophanden. — De Spanjaarden hebben de vijandelijkheden tegen de naburige stammen van Ceuta begonnen.

NEDERLAND.

Van den specialen Correspondent van den Java-Bode,
's Gravenhage, 9 September.

't Is altijd met een zeker gevoel van verbazing, dat ik mij neerzet om u te schrijven, mijn waarde redacteur, want als ik zoo vlugtig naga, wat ik u al heb mede te deelen, dan kan ik mij nauwelijks begrijpen, dat er maar veertien dagen verstreken zijn, sinds ik u de laatste maal schreef. Wij leven snel in onze eeuw! Vergelijk eens onze tegenwoordige geschiedenis van den dag met die kalme schets, welke Cowper gaf van de bezigheden en het tijdverdrijf der eerste menschen, die, gedurende de eeuwen, dat zij leefden, niet zoo veel deden en ondervonden, als een westelijk Europeaan in eene maand. Alles beweegt zich, alles gaat vooruit, of, laten we liever zeggen, alles draait in een cirkel, want telkens is het eene *alte Geschichte*, die van haar regt om *ewig neu zu bleiben* gebruik maakt, om de maatschappij bezig te houden.

Er zijn echter aangelegenheden, welke van dat regt misbruik maken. Zoo geloof ik niet, dat ik u een brief heb geschreven, waarin niet van de spoorwegplannen der regering sprake was. Ook nu moet ik er met een woord van gewagen, om u mede te deelen, dat in de eerlang te openen zitting der Staten Generaal het gouvernement al wederom een ander plan zal indienen, waarin nu ook de zeeuwsche lijn zal zijn begrepen. Doet het u niet denken aan den arbeid van Penelope? En die goede commissien, welke men in alle oorden van ons vaderland benoemd heeft, maken maar patronen voor een nieuw tapisseriewerk, het eene al kleuriger dan het andere; en de regering wijzigt en wijzigt nogmaals haar werk, maar de Kamer kan maar niet besluiten het mooi te vinden. Er zijn die beweren, dat deze onwil een doel heeft en dat men afkeurt, om later zelf voor te dragen. Wij voor ons gelooven dit niet. In het noorden is men dat talmen moede, zoo als reeds menig dagbladartikel en verscheidene interpellatien in de Tweede Kamer door afgevaardigden uit die gewesten bewijzen. Thans hebben zich daar de commissien, aan wie de bevordering dezer aangelegenheid is opgedragen, tot eene commissie vereenigd en dezer dagen een adres aan Z. M. gerigt, waarin zij verzoeken, »dat de beslissing over het wetsontwerp, tot bekrachtiging van de concessie Sloet-Reuchlin, hetzij op zich-zelf, hetzij zoo noodig in verbinding met eene zuidelijke lijn, de minst mogelijke vertraging ondervinde, en dat, hoe die beslissing ook moge zijn, in allen gevalle de krachtigste maatregelen worden genomen, die in den kortsten tijd kunnen verwezentlijken de verbinding der vier noordelijke provincien met de bestaande binnen- en buitenlandsche spoorwegen door noorder-spoorwegen."

Ook van elders gaan stemmen op, en zoo het; al tot geen besluit mogt komen, eene discussie over de plannen is thans onvermijdelijk, ten zij weder andere bezwaren en hinderpalen worden opgeworpen, bijvoorbeeld eene verandering van ministerie of ontbinding van de Kamer. Ofschoon wij er voor ons-zelven geen geloof aan slaan, mogen wij toch niet verzwijgen, dat zoodanig gerucht in omloop is, of liever was, en dat men reeds het hoofd van het nieuwe cabinet noemde. Is het noodig, dat ik diens naam nog neerschrijf? De heer van Hall wordt altijd genoemd in moeijelijke tijdperken en in zoodanige, waarin men gevoelt, dat het tot eene verandering moet komen, zonder dat men regt weet of liever *wil* weten tot welke. Bij dat gerucht waren nog andere namen betrokken; zoo noemde men onder anderen den heer van Bosse, als gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië. Reeds meermalen werd hij met die betrekking gedoodverwd en het zou niemand verwonderen, indien hij, vroeger of later, den heer Pahud opvolgde.

Intusschen de heer van Bosse is wel meer aangewezen voor betrekkingen, welke hem ontgingen. Toen hij in 1855 als minister van financien aftrad, meende men (en misschien hij-zelf ook), dat hij tot lid van den Raad van State zou worden benoemd; dat collegie was echter, gedurende het bewind Thorbecke- van Bosse, onvoltallig gebleven, *omdat* deze ministers eerst eene organisatie er van wilden tot stand gebragt zien. Die organisatie had nog geen plaats gehad en het werd daarom door sommigen zeer natuurlijk gevonden, dat de heer van Bosse er nu niet in opgenomen werd. Maar dat is eene geschiedenis van lang verloopen tijden, en de raad van State is sedert dien tijd — nog niet georganiseerd.

Als ik daaraan denk, en aan zoo vele andere organisatiën, die de grondwet voorschrijft en die altijd aan de orde blijven en nooit worden afgedaan — ik noem er de koloniale comptabiliteit ook onder, — dan rijst onwillekeurig een *diner russe* voor mijn geest, waar, zoo als ge weet, slechts het dessert op tafel staat en de spijzenzelven aan het buffet worden gediend. En vóór men dan tot het dessert komt en tot de ontleding overgaat dier sierlijke gevaarten, die het *milier* en de *flancs* vormen, zijn de meeste gasten reeds zóó verzadigd, dat zij er niets meer van weten willen. Vindt gij niet, dat het beeld eenige waarheid heeft?

Intusschen, zoo wij getalmd hebben met de spoorwegen en juist, als eene reactie tegen hunne overgroote snelheid, eene overgroote langzaamheid aan den dag legden, wij zullen nu misschien juist bij tijds komen, om van de nieuwe hoogst onkostbare wijze om stoom te maken partij te trekken. Een Engelschman moet er in geslaagd zijn, om op zeer eenvoudige wijze het water te doen koken door eene vlam, welke door den stoom wordt voortgebragt. Hij ontleedt namelijk dien stoom in zuurstof en waterstof, leidt de laatste onder den ketel en met de vlam der waterstof houdt hij den hittegraad, dien het water behoeft, om te verdampen. Slechts van tijd tot tijd moet de voorraad water worden aangevuld. Proeven dier uitvinding zijn ten onzent nog niet bekend; mogten zij voldoende worden bevonden, er zou eene gansche omwenteling in onze fabrieken plaats hebben. Er zijn echter bedenkingen van technischen aard, die de practische toepassing doen betwijfelen. Zoo zij echter gelukt, dan heeft de uitvinder eene groote dienst aan de nijverheid bewezen en niet het minst aan de consumenten, welke dan de steenkolen niet meer zullen behoeven te betalen. Zeker is zijne uitvinding van meer nut dan die van den Amerikaan, die onderzeesche schepen moet hebben vervaardigd, die men met gewisheid kan besturen, en waarin men op elke diepte onder den waterspiegel varen kan. Het amerikaansche en fransche gouvernement hebben geweigerd het geheim te koopen; het engelsche gouvernement schijnt daartoe te zullen overgaan en, zoo ook deze uitvinding proefhoudend is, zal het kunnen gebeuren, dat men plotseling hier of daar vloten uit de zee ziet oprijzen of schepen ziet zinken, zonder dat men de nadering eens vijands heeft bespeurd. Als middel van vervoer zou ik er evenwel de voorkeur niet aangeven; me dunkt het moet zeer ongezellig zijn, zich zoo op dezelfde lijn met de visschen te stellen. Vooreerst evenwel zal men zich nog met het gewone model vergenoegen en het uitzigt op de nieuwe inrigting heeft de Regering dan niet weerhouden, om nog naar het oude model, bij de fabriek der heeren van Vlissingen en Dudok van Heel, een viertal schepen van weinig diepgang te bestellen, die bestemd zijn voor de dienst in Nederlandsch-Indië. Die bestelling is tevens een bewijs, dat men er ernstig op bedacht is, het leger in Indië krachtiger te maken. Daarvoor spreken ook de talrijke troepenverzendingen, welke van hier vertrekken. De *Albrecht Beijling, Vice Admiraal Evertsen, Abel Tasman, en Jan de Witt* zijn reeds vertrokken of zullen, binnen weinige dagen, detachementen naar Indië voeren, die, wij twijfelen er niet aan, daar zeer welkom zullen zijn. Het getal manschappen zal in 't geheel 3000 bedragen. Het gouvernement bewijst dan ook, dat het prijs stelt op verdedigers; het heeft althans het handgeld tot *f* 150.— gebragt voor de Nederlanders, en op *f* 120.— voor de vreemdelingen. (In 't voorbijgaan moeten wij uwe aandacht op dit verschil in cijfers vertigen, omdat het strekken kan tot logenstraffing der bewering, dat Nederland meer met vreemdelingen op heeft, dan met zijne landskinderen. De werver ontvangt *f* 10.— Bovendien is de bepaling gemaakt, dat de onderofficieren, korporaals en soldaten der artillerie en de cavalleristen, die weder voor zes jaar bij het leger in Indië teekenen, eveneens *f* 150.— en die der infanterie, mineurs en sappeurs *f* 120.— genieten. *Le chair à canon* is duur in onze dagen; voor 't oogenblik echter is de vraag in Europa-zelf wat verminderd en sedert den »Judaskus van Villafranca" is de markt aanzienlijk gedaald.

Zoo gij meent, dat ik mij onvoorzigtig heb uitgelaten door dien term te bezigen, dan verwijs ik u naar de Kladderadatsch, waaraan ik naar ontleende. Ik zou u wel het gedicht, waarin die betiteling voorkomt, hier neerschrijven, maar gij leest in Indië toch ook de *Gids*, waarin gij de vertaling er van vinden kunt. Misschien zult gij het er niet in ontdekken, dat het eene vertaling is en het vers voor een oorspronkelijk van Dr. J. P. Heije) houden. De weglating der bron is evenwel slechts het gevolg van een toeval; de redactie had het gedicht naar de drukkerij gezonden, na het wit papier, zoo zij dacht, te hebben weggenomen; maar juist op die weggescheurde strook was de bron genoemd. De Tijd (*Noordhollandsche Courant*) bragt, door een allerhatelijksten uitval op den heer Heije, die weglating aan het licht; de redactie van *De Gids* regtvaardigde zich; de Heer Alberdingk Thijm trad als bemiddelaar op en verklaarde het strookje te hebben gezien, en daarmede liep dit incident ten einde, geenszins tot eer van het orgaan der ultra-katholieke partij.

(*Wordt vervolgd.*)

Rotterdam, 6 September. De weêrsgesteldheid is, sedert den 28sten Augustus, aanmerkelijk veranderd. Na een aantal geduchte onweders en stortregens, zooals zelden worden waargenomen, is de temperatuur veel koeler: de thermometer bleef sedert doorgaans beneden of omstreeks 65° F.

De berigten omtrent den oogst der veldgewassen, die thans reeds grootendeels is binnengehaald, blijven voortdurend gunstig.

De algemeene gezondheidstoestand is niet verbeterd; integendeel worden thans, behalve de veelvuldig woedende koortsen, ook gevallen van Aziatische Cholera waargenomen. Hoewel die gevallen nog geen onrustbarend karakter hebben aangenomen, heeft het gemeentebestuur van Rotterdam het toch raadzaam geacht, om steeds een hospitaal voor minvermogende Cholera-lijders in gereedheid te doen brengen en eene zoogenaamde cholera-commissie zamen te stellen. Om dadelijk bij voorkomende gevallen in de behoefte te kunnen voorzien, heeft de raad aan het dagelijksch bestuur een crediet van *f* 4000 toegestaan. — Te Groningen is het niet beter gesteld. Men heeft daar zelfs de hoofdwacht moeten intrekken, omdat die wegens het groot getal zieke militairen niet kon bezet worden.

—In de zomervergadering der staten van Limburg, is een voorstel aan den koning gedaan, strekkende, om de provincie Limburg van hare verpligtingen jegens den Duitschen bond te ontheffen. Thans vernemen wij, dat het gouvernement heeft geantwoord, dat het zich met die aangelegenheid bezig houdt en naar de tijdigheid onderzoek doet, om tot eene voor Limburg gewenschte oplossing dezer kwestie te geraken.

— Uit de berigten in sommige dagbladen zou men vooronderstellen, dat er waarschijnlijkheid bestaat, dat men spoedig uit Nederland naar onze O.-Ind. bezittingen zal kunnen seinen; dit is evenwel niet juist en welligt kunnen er nog jaren voorbijgaan, alvorens dit kan geschieden. Van Nederland uit kan men thans reeds door Turkije, over Gallipoli en Chios naar het eiland Candia telegraferen. Tusschen Candia en Alexandrie is het leggen van een telegraafkabel onlangs voor de tweede maal mislukt.

Van Alexandrie kan geseind worden over Suez naar Aden, maar van Aden naar Britsch-Indië moet nog een telegraafkabel worden gelegd. Door Britsch-Indië moeten de berigten naar Java over Calcutta naar Singapore, maar van Calcutta tot Singapore zijn tot nu toe slechts enkele sporen van telegrafen. Het maken der lijnen aldaar is zeer moeijelijk, omdat de inwoners niet aan Engeland onderworpen zijn, terwijl het leggen van telegraafkabels kostbaar en gevaarlijk is. Men ziet dus, dat, al komt de telegrafische gemeenschap tusschen Batavia en Singapore tot stand, er eerst een middel moet bedacht worden, om een telegraafkabel met goed succes van Candia naar Alxandrie en van Aden naar Hindostan te leggen. Al mogten nu deze twee kabels, gelijk men vooronderstelt, over een paar maanden gelegd kunnen zijn, dan blijft nog over de verbinding van Calcutta met Singapore, hetgeen nog lang tot de vrome wenschen kan behooren.

— De heer Groll, ingenieur der gouvernements telegrafen in Nederlandsch-Indië, is per landmail naar Indië teruggekeerd, na eenigen tijd met verlof hier te lande te hebben doorgebragt. Genoemde ingenieur moet tegenwoordig zijn bij het leggen van den telegraaf-kabel van Batavia naar Singapore.

FRANKRIJK.

De graaf de Morny heeft, tot opening der zitting von den algemeenen raad van het departement du Puy de Dôme, ongeveer de volgende redevoering uitgesproken.

»Mijnheeren! Iedere zitting van den algemeenen raad wordt onder verschillende omstandigheden geopend; steeds tracht ik uwe behoeften, uwe wenschen, uwe bezwaren te kennen, om daarover tot u als een vriend te spreken, in wiens woord gij altijd vertrouwen stelt. Gij hebt de geestdrift, die door onze zegepralen is opgewekt, gij hebt de algemeene denkbaarheid van geheel Frankrijk gedeeld voor de zoo groote gematigdheid des keizers, maar gij hebt ook moeijelijk kunnen begrijpen, hoe die blijkbare zucht, om een Europeschen oorlog te verhoeden, in Engeland aanleiding heeft kunnen geven tot die dagbladartikelen, die parlementaire redevoeringen en die wapeningen, welke het gevolg daarvan zijn. Gij weet zonder twijfel, volgens welke redeneerwijze de Engelschen hunne vrees uitleggen. In de eerste plaats wordt gezegd: »Onze drukpers is vrij, de Fransche is dit niet; dus hebben de beleedigingen niet hetzelfde gewigt bij den een als bij den ander." Eerste dwaling. Er bestaat in Frankrijk geen enkel preventief middel, om een dagblad te beletten te schrijven wat het goedvindt. De regering heeft tegen de drukpers geen ander wapen dan die der beredeneerde waarschuwingen en der schorsing, hetwelk répressive maatregelen zijn. Verder zegt men in Engeland: »De keizer blijft in zijn hart den wensch koesteren, om Waterloo en Sint Helena te wreken; hij heeft met den keizer van Rusland alleen maar vrede gesloten, om hem tot zijn bondgenoot te maken; hij heeft zich jegens den keizer van Oostenrijk slechts zoo edelmoedig betoont, om hem zich tot vriend te maken, en door middel dier dubbele alliantie wil hij Engeland aanvallen."

Daarna betoogt de heer de Morny, dat men, de edelmoedige handelingen ten opzigte van de beide keizers aan de opgenoemde gezochte reden toeschrijvende, de regeling der groote belangen van Europa verlaagt tot eene ellendige tooneel-intrigue; waarna hij dus voortgaat:

»Waarlijk, ik heb meer dan iemand de opregte trouw des keizers en zijne vredelievende voornemens kunnen waardeeren; want toen hij mij de eer aandeed, om mij naar Rusland te zenden, ten einde de betrekkingen tusschen de beide keizers weder aan te knoopen, luidde dat gedeelte mijner instructien, hetwelk al de overige beheerschte, aldus: »Laat niets toe, wat de alliantie met Engeland zou kunnen benadeelen, en wijs er, in plaats van naar verdeeldheid tusschen de groote mogendheden te trachten, veeleer op, dat, zoo zij het gezond verstand bezaten, om zich te vereenigen en zich met elkander te verstaan, al de rampzalige mogelijkheden, die in Europa ontstaan, gemakkelijk uit den weg

zouden kunnen geruimd worden. Behoef ik te herinneren aan hetgeen den oorlog met Oostenrijk is voorafgegaan, om te doen uitkomen, dat keizer Napoleon, toen hij Italie wilde bevrijden en de grenzen van Frankrijk van de Oostenrijksche pressie wilde ontslaan, dat doel liever door middel van een congres zou bereikt hebben dan door den oorlog? De toestand van ons leger, tijdens het Oostenrijksche ultimatum, is voldoende om dit te bewijzen. En wanneer de Engelsche staatslieden, die thans vinden, dat men niet genoeg voor de Italianen gedaan heeft, vóór den oorlog dezelfde sympathie aan den dag hadden willen leggen, zou de Italiaansche aangelegenheid waarschijnlijk langs diplomatieken weg geregeld hebben kunnen worden.

»Ik herhaal het, na al wat de keizer gezegd en gedaan heeft, hem te verdenken van in het duister, zonder andere reden dan ouden wrok, eene onderneming voor te bereiden, welke de groote belangen der wereld geheel en al omver zouden werpen en de beschaving den verderfelijksten slag toebrengen zou, is te twijfelen aan zijn woord, aan zijn hart als souverein en als mensch. Gij kunt dat ook niet gelooven. Helaas, mijne heeren! welligt gelooven zij, die in Engeland deze gruwelen verspreiden, daaraan niet meer dan wij; maar door de nationale prikkelbaarheid op te wekken, door eenige volksneigingen te vleijen, vermeerdert men zijne publiciteit als dagblad, zijne populariteit als politiek redenaar; desniettemin begaat men daardoor eene misdaad, want men hitst de beide landen tegen elkander op, men verwekt een niet bestaand wantrouwen, en handelt in dier voege, dat op een gegeven oogenblik een onbelangrijk incident, een misverstand, dat bij het bestaan van goede betrekkingen gemakkelijk uit den weg te ruimen ware geweest, eene verwikkeling van ernstigen aard worden kan, bij een toestand van wederzijdsche ligtgeraaktheid.

Ten slotte verklaart de heer de Morny, dat Frankrijks pogen zijn moet, het Engelsche volk na te streven in hetgeen Frankrijk ontbreekt, en tegen Engeland een oorlog te voeren op het gebied der industie en des handels, een loyalen strijd om vooruitgang, tot heil van allen.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

In het laatste No. der maileditie van het Bataviaasch Handelsblad, lezen wij het volgende.

..... De benoeming van een eersten stadsgeneesheer heeft tien maanden van overleg gekost en is eindelijk uitgeloopen ten voordeele van den 2den stadsgeneesheer, die volgens de letter van het oude en verouderde reglement er het meeste regt op had. Die zaak, hoe gering ook, heeft echter een nieuw en treurig licht geworpen op het gebrek aan overeenstemming, tusschen de verschillende departementen van bestuur en bovenal op de besluiteloosheid van het hoofdbestuur. Sommigen willen dit toeschrijven aan (den) verzwakten staat van gezondheid van den Gouverneur-Generaal, die door de reis over Java niet verbeterd is, en Z. E., — volgens een algemeen verspreid gerucht — zoude hebben doen besluiten, reeds met de vorige Mail een verzoek tot Z. M. den koning te rigten, om ten spoedigste in zijne hooge funktie vervangen te worden."

.... de Indische groote wereld ..... houdt zich reeds met de keuze van een opvolger bezig, hoezeer zij zeer goed weet, dat zij niets heeft in te brengen. Zoo zij dit had, dan zouden zich vele stemmen vereenigen op den vicepresident der Indische regering, den heer A. H. W. Baron de Kock....."

Ik moet u zeggen, mijnheer de redacteur! dat ik volkomen overtuigd ben van de intieme bekendheid des redacteurs van het Bat. Handelsblad met de indische groote wereld, en daarom twijfel ik niet in 't minst, of het algemeen verspreid gerucht, omtrent het verzoek des Gouv. Gen. en het zich bezig houden der indische groote wereld met de keuze van een opvolger is onomstootelijke waarheid, gelijk ook de keuze-zelf, die zij doen zou, als zij mogt. Maar ik moet u doen opmerken, dat die keuze gelukkiger had kunnen zijn. Er is hier te Batavia een persoon, die mij, en velen mijner staatkundige geloofsgenooten met mij, bij uitnemendheid geschikt voorkomt voor de hooge betrekking van opperlandvoogd dezer gewesten, en die persoon is, — het moge u al dan niet ergeren — de Heer H. J. Lion, hoofdredacteur van het Bataviaasch Handelsblad. Iedereen, die iets gelezen heeft van wat er zoo al over Indië geschreven is, kent de loffelijke, edele principes, die door den heer Lion steeds zijn voorgestaan, weet, op welke consequente wijze die nobele principes immer zijn volgehouden. Tot bewijs hiervan diene alleen 't geen de heer L. in 1848 schreef over drukpersvrijheid en de inhoud van het Bat. Hand., van primo Januarij 1858, tot op den huidigen dag. Iedereen is het bekend, hoe de heer L. steeds levendig de spreuk voor oogen houdt: eere wien eere toekomt, en daarom geeft hij telkens het corps hoofd-officieren, officieren en onderofficieren, hoofd-en lagere ambtenaren de hun verschuldigde eer en lof. Wij allen kennen zijn veelomvattende kunde, zijn helder oordeel, zijn diepen blik in Indische toestanden en zaken en, vereenigd met dit alles, zijn nederigheid en bescheidenheid. Daarom, mijnheer de redacteur! dienen wij onder de ingezetenen van Batavia een adres aan Z. M. den koning te doen circuleren, waarin, na de juiste in 't licht stelling van de hooge verdiensten, die de heer L. voor Nederland en Nederlandsch-Indie bezit, eerbiedig verzocht wordt, dat het Z. M. moge behagen, bijaldien de tegenwoordige opperlandvoogd mogt worden vervangen, die hooge betrekking op te dragen aan den Heer Lion, — en ik ben overtuigd, dat het van alle plaatsen uit den Archipel adressen van adhaesie regenen zal. O, mogt het bewaarheid worden, dat onze voortreffelijke stadgenoot ons aller opperhoofd werd, dan zouden er gelukkige dagen voor de kolonie aanbreken, onregtvaardigheid en intrigues van allerlei aard zouden ophouden, en wij allen zouden juichend met vader Cats uitroepen:

»Want als, naar regten eisch, *de leeuw* de bende leidt,
Daar is geen twijfel aan, de zege is bereid!"

Een vriend van vooruitgang. (*Redactie.*)

Mijnheer de Redacteur!

Voor zooverre de navolgende beschouwingen en opmerkingen, betreffende de op te rigten *Nederlandsch Indische Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente* u doelmatig voorkomen, vervrij ik mij, ze door middel van uw blad aan het publiek mede te deelen.

Ik hoop in de gelegenheid te zijn, eenige punten nader toe te lichten, voor zooverre zulks niet mogt geschieden door den ontwerper, bij het publiek maken der verschillende tarieven. In deze zal noodwendig in vele bijzonderheden moeten worden getreden, waardoor een en ander nader zal worden ontwikkeld.

De voornaamste vragen, die men zich bij den tegenwoordigen stand van zaken moet stellen, zijn: *Is de zaak wenschelijk? Kan men zich, over het algemeen, vereenigen met de wijze van uitvoering? Op welke wijze kan men de daarstelling bevorderen?*

Omtrent de eerste vraag komt het mij voor, dat weinig verschil in meening kan zijn. Eene maatschappij met zulke zedelijke bedoeling als die, waarbij men in tijds zorgt voor de toekomst der zijnen, mag wel als algemeen wenschelijk beschouwd worden. Naar hetgeen ik hier en daar vernam, wordt de daarstelling door velen zeer gewenscht. Menig een, die langen tijd, hetzij in 's lands dienst, hetzij in partikuliere betrekking is werkzaam geweest, verklaarde, dat zij wel gewenscht hadden, dat zoodanig fonds *bestaan had bij hunne in diensttreding*, want dan zouden zij *nu* de vruchten daarvan kunnen plukken.

Wenschelijk is het, dat een ieder zich zooveel mogelijk aansluite. De ouden van diensttijd, zoowel als de jongeren. De eerste zullen natuurlijk niet zoovele vruchten inoogsten als de tweede, doch zij zullen door hunne medewerking eene nuttige zaak helpen tot stand brengen. Hunne bijdrage behoeft hiertoe niet groot te zijn; de som, die zij, hetzij in eens, hetzij bij maandelijksche stortingen. bij brengen, is ook voor hen niet verloren. Hij keert tot hen-zelven of tot hunne betrekkingen terug, met eene billijke rente, vermeerderd met hetgeen de levenskans voordeel aanbrengt en een evenredig deel van *vier vijfden van de winst.*

Zal dan, bij het wenschelijke der daarstelling en het hooge zedelijke doel, dat beoogd wordt, het beroep ijdel wezen op een aantal personen, die welligt voor zich-zelven minder behoefte gevoelen aan die verzekering deel te nemen, doch die een voorbeeld geven aan anderen, die minder dan zij met wereldlijke goederen bedeeld zijn, Het zoo noodige vertrouwen zal hierdoor gevestigd worden, zonder welke de zaak niet kan tot stand komen.

Zij is geene loterij, zooals wel eens beweerd wordt, maar eene verzekering voor de toekomst. De eerste heeft tot doel eenige weinigen, door een bijdrage van velen, eene bovenmatige winst te geven. De tweede daarentegen is eene zaak van hooge beschaving, waar velen zich onderling vereenigen, om elkanders lasten te helpen dragen, en zich en de zijnen door kleine bijdragen een toekomst te verschaffen, vrij van de zorgen van nijpend gebrek. De landen, waar de beschaving het verst gevorderd is, zijn diegene, waar de verzekeringmaatschappijen het talrijkst zijn en de meeste ondersteuning genieten. Het practische *Engeland* staat daarvan aan het hoofd, dan komen het bedachtzame *Duitschland* en he kalme *Nederland*.

De berekeningen, die gemaakt worden, zijn gegrond op langdurige waarneming van maatschappelijke feiten. De duur van een individueel leven is, door den alwijzen God voor een iegelijk verborgen gehouden, maar even als in alles wetten zijn daargesteld, die men meer bewaarheid vindt, naar mate men een grooter aantal waarnemingen vereenigt, zoo is de levenskans van de menigte even zoo zeker te berekenen, als die van een enkel persoon onzeker is. Hoe meer zich dus vereenigen, hoe meer vastheid men geeft aan het gebouw en hoe zekerder men zich voor teleurstellingen en verliezen waarborgt. Het is dus wenschelijk, dat men zich zoo algemeen mogelijk aansluite, en dat niemand zich door een te ver getrokken eigenbelang terughoude, om tot de daarstelling dezer maatschappij mede te werken.

Wat vraagt de ontwerper in zijne circulaire? Slechts *weinig van velen.* Eene bijdrage 's maands van *f* 5, *f* 10, of *f* 20, naarmate ieders middelen, niet als een *gift voor anderen*, maar als een gift aan *zich-zelven of ten behoeve van dierbare betrekkingen.*

De tijd hiertoe is gunstig. De hier gevestigde spaarbank heeft zelfs buiten verwachting bewezen, hoe men vrij algemeen ingenomen is met de mogelijkheid, om zijne spaarpenningen langzamerhand tot een kapitaal te vormen. Hetzelfde doel beoogt deze maatschappij, doch op eene andere wijze.

Het is eerst na een tijdsverloop van ettelijke jaren, dat eene maatschappij als deze vruchten afwerpt; doch de wijze van werken is bekend, en het nut, dat zij sticht, is dagelijks zigtbaar in dergelijke inrigtingen in Europa.

Voor den ontwerper is het niet waarschijnlijk, dat hij het genoegen zal smaken, de zaak in volle werking te zien, maar zal de Indische maatschappij, die zich steeds zoo bereid getoond heeft, om te bevorderen hetgeen nuttig is, thans werkeloos blijven en hem niet willen steunen in het moeijelijke werk der stichting? Hiertoe wordt niet anders gevraagd, dan dat men zich voorloopig verklare, hoeveel men waarschijnlijk wenscht bij te dragen.

Waarborgen van deugdelijke grondslagen vindt men in het personeel van het bestuur, bestaande uit mannen, rijk aan kennis en ondervinding, door hunnen ijver en hunne pligtsbetrachting geacht en gezien. In eene zoo beperkte maatschappij als de Indische, is men met het persoonlijk karakter, de talenten en vermogens harer leden vrij wel bekend. In de keuze der bestuurders oefenen deelhebbers een grooten invloed uit, aan alle handelingen w[...] openbaarheid gegeven, zoodat eene gedurige contrôle en to[...] kunnen worden uitgeoefend. — Voor verre het grootste gedeelte [...] winsten komt tot de contribuanten terug, en zulks naarmate [...] de klasse, waartoe zij behooren, zoodat eene hooge contributie [...] leen dient, om meer zekerheid te geven, zonder dat meer gebe[...] wordt dan noodzakelijk is, en men kan er niet genoeg op wijzen, [...] $^4/_5$ terugkeert. Het zoude moeijelijk zijn, meerdere en betere wa[...] borgen te geven.

Alle begin is moeijelijk, dit is vooral het geval met eene m[...] schappij, die op langdurige berekeningen gegrond is: de onder[...] ding moet de zaak toetsen. De spaarbanken, spaarkassen v[...] militairen, de escompto-maatschappij, wetenschappelijke en [...] lantropische inrigtingen hebben, zelfs toen zij reeds bestonden, [...] gen ongeloof en twijfel te kampen gehad, vooral moesten zij [...] het inactieve van de burgerij overwinnen, en toch nu bewijzen zi[...] meer en meer hunne doelmatigheid en nut en is hun de medewerk[...] ruimschoots geschonken.

Zelden heeft men in Indië voor bepaalde tegenwerking te vreez[...] maar wel voor een gemis aan medewerking en, die eens opgew[...] zijnde, haar te onderhouden. — Voor het daarstellen der maatschap[...] wenscht men met 1 Januarij te kunnen beginnen, doch daar[...] moet *met ult. October* de publieke opinie zich hierover hebben [...] kennen. Zoude men het wraken, indien de ontwerper, bij e[...] negatieve beantwoording door het publiek, zich teleurgesteld [...] ontmoedigd gevoelende, den verderen voortgang staakte, en door [...] gemis aan medewerking eene nuttige zaak voor onbepaalden [...] moest uitstellen? Reeds vroeger zijn dergelijke plannen gema[...] doch, niet tot stand komende, is een geruime tijd verloopen, v[...] dat men het denkbeeld weder dorst opvatten. Indien het [...] bliek zich nu niet verklaart, moet men wel aannemen, dat de [...] hoefte niet gevoeld wordt en de zaak opgeven. Wordt die w[...] schelijkheid echter beaamd, dat dan ook ieder welgezinde hier[...] de blijken geve en, hoe weinig dan ook, medewerke. — De a[...] tenaren en officieren zullen hoofdzakelijk in deze *beslissing* gev[...]

D. B. K.

(*Redactie.*)

Mijnheer de Redacteur!

Door het plaatsen der volgende regelen in uw eerstvolg[...] No. zal u zeer verpligten,

Uw bestendigen lezer,

Y[2].

In het Tijdschrift voor N. I., ons gisteren per mail aangebr[...] vindt men een artikel over het .... overzigt van de maileditie [...] het Bataviaasch Handelsblad. Daarin wordt onder anderen ge[...] „dat de hoofdredacteur van het Bataviaasch-Handelsblad dit art[...] alleen geplaatst heeft in de maileditie, bestemd om in Neder[...] gelezen te worden ......; wij juichen de voorzigtigheid van [...] hoofdredacteur van het Bataviaasch Handelsblad toe."

Ik schrijf dit in de vooronderstelling, dat Dr. van Hoëvell o[...] den Java-Bode leest, en daarom wensch ik hem mede te deel[...] dat genoemd overzigt in *afzonderlijke afdrukkken* bij menigte [...] *Indie* is verspreid. Thans weten ook inlanders en vreemde O[...] terlingen, wat men dacht, dat alleen in Nederland bekend [...] worden, en dan vraag ik alleen: of er nu nog reden bestaat, [...] de voorzigtigheid van de redactie en den uitgever van het Bat[...] aasch Handelsblad toe te juichen?

BATAVIA, 21 *October* 1859.

Y[4].

(*Redactie.*)

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		NAAR
October	17	Zweedsch	Eleonore	C. F. Allfelt	Canton	15 Sept.	Montevedio
"	—	Amerikaansch	Homer	F. Ellms	Batavia	13 Oct.	Londen
"	—	Engelsch	Sperit of the Deep	John Hewitt	Foo-Chow-Foo	9 Sept.	"
"	—	"	Chapman	R. Harland	Hongkong	15 "	"
"	—	"	Calphurnia	Th. Westtake	Singapore	8 "	Liverpool
"	—	Nederlandsch	Eersteling	A. P. Armstrong	Batavia	16 Oct.	Dordrecht
"	18	"	Noord Braband	H. R. Bok	"	— "	Rotterdam
"	19	Amerikaansch	Hotspar	Potter	Macao	20 Sept.	New-York
"	—	Engelsch	Bussorah Merchant	Franc's Grakam	Singapore	18 "	Bombay
"	—	"	Medina	Wm. Mc. Donald	Londen	18 Julij	Shanghae
"	—	Spaansch	Johanna	J. Wetzel	Samarang	12 Oct.	Bordeaux
"	—	Engelsch	Cherokee	William Allan	Passaroeang	11 "	Cork
"	21	Fransch	Pallas	D. Daban	Batavia	19 "	Bordeaux

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		AGENTEN.
October	18	Nederlandsch	bark	Kaap Hoorn	L. J. Dik	Samarang	14 Oct.	Landberg, Bes. de Bie & [...]
"	19	"	schip	Soerabaija	K. de Boer	Singapore	28 Sept.	Busing, Schröder & Co.
"	—	Ned. Indisch	bark	Fathal Hair	Sech Bahasoan	Padang	9 Oct.	Buijs, Jacobsen & Co.
"	—	"	schoener	Ester Helena	A. Vernon	Soerabaija	12 Oct.	Gezagvoerder
"	—	Engelsch	bark	Kate	A. Grange	Samarang	16 Oct.	Maclaine, Watson & C[...]
"	20	Ned. Indisch	stooms.	Makasser	A. G. Bosch	Singapore	17 "	W. Cores de Vries.
"	—	Z. M.	"	Ardjoeno	Kapt. Lt. t/z. v. Hasselt	Banjermassing	15 "	
"	—	Nederlandsch	bark	Vereeniging	de Jong	Soerabaija		Schimmelpenninck & Co.
"	—	"	"	Gebr. Houtman	Bax	"		Dümmler & Co.
"	—	Ned. Indisch	"	Hairol Barie		Sumanap		B. J. Jacobs.
"	21	Nederlandsch	"	Joh. Henr. Ferdinand	G. H. Lodewijks	Soerabaija		J. Cezard & Co.
"	—	Belgisch	schip	Philotaxe		"		"
"	—	Amerikaansch	bark	Oriental	G. W. Parker	Boston	7 Junij	Maclaine, Watson & Co.

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Adèle*	H. B. R. Jaski	Amsterdam	Haager & Schuurman.
"	"	Pauline*	B. J. Post	Exp. Boni	"
"	"	Cosmopoliet*	Westenink	Amsterdam	"
"	"	Julie Claire*	A. van Oosteroom		"
"	"	Sophia Koningin der Nederlanden	L. A. Klein	Rotterdam	Schimmelpenninck & Co.
"	"	Eduard Maria	M. F. Remmers	China	"
"	"	Dolfijn	C. B. Brandligt		"
"	"	Johannes Anthonius	F. Metz		Landberg, Besset de Bie & Co.
"	"	Cheribon	Coers		"
"	"	Ferdinand en Louis*	J. K. de Weerd		Jacometti & Co.
"	"	Maleijer	Bok		Busing, Schröder & Co.
"	schip	Soerabaija	de Boer		"
"	bark	Gebr. Houtman	Bax	Nederland	Dümmler & Co.
"	"	Johanna*	Piccard	Exp. Boni	Metzendorff, Wilmans, & Co.
"	"	Doelwijk*	Swart		"
"	"	Welvaart	Mooi		Paine, Stricker & Co.
"	schip	Anna en Elize	C. J. Jaski	Padang	"
"	"	Rotterdam	H. Poort	Soerabaija	Reynst & Vinju.
"	bark	Alexander	Dekker		van Ommeren, Rueb & Co.
"	brik	Koerier*	T. A. Rotgans		"
"	schip	Geertruida Maria*	J. Mulder Dreuht	Exp. Boni	"
"	"	Philips van Marnix*	E. van Duijn	Exp. Boni	B. Kopermit & Co.
"	bark	Jacoba Helena*	J. Swart	Exp. Boni	"
"	"	Ridderkerk	Teertink		"
"	schip	Tonia*	C. F. Zeeman		"
"	"	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld	Exp. Boni	J. Cezard & Co.
"	bark	Loevesteijn	Vonck	Exp. Boni	"
Ned. Indisch	"	Alnoer*	Sech bin Achmat	Samarang	B. J. Jacobs.
"	"	Anoear Salim*	Said bin Oemar	Cheribon	"
"	brik	Nasrie Madjit*	Said bin Achmat Segaf	Pontianak	"
"	schip	Fathool Moebarak*	Said bin Segaf		Buijs, Jacobsen & Co.
"	brik	Boesroel Karim*	Said Honeman	Palembang	"
"	bark	Saijool Gair*	Sech Basarahiet	Cheribon	"
"	"	Said Maskoor*	Jalil	Singapore	"
"	"	Al Osmanie*	Sech Bahasoan		"
"	"	Banda Balhair*	Sech Daheima	Soerabaija	"
"	"	Fathal Hair*	Sech Bahasoan	Samarang	"
"	"	Ellen*	F. A. P. Wentholt	Samarang	B. Kopermit & Co.
"	brik	Antoinette*	F. Chasteau	Macassar	Cassalette & Co.
"	bark	Sara Eleonora*	D. Schuijmer		"
Engelsch	"	Gaze Hound*		China	Maclaine, Watson & Co.
"	brik	Anna Dixon*	Fres	Hongkong	"
"	bark	Joseph Bushby*	G. Justice	Singapore	Martin, Dyce & Co.
Bremen	schip	Fides*	Arfmann		C. Bahre & G. Kinder.
Deens	bark	Herluf Trolle*	A. C. Wandall		"
"	schip	Cecrops*	Davidson	Soerabaija	Maclaine, Watson & Co.
Hamburg	bark	Joachen Christian*	Holm		"
"	schip	Europa*	Vogler	Nederland	Metzendorff, Wilmans, & Co.
Zweedsch	bark	Superior*	Cullberg	Nederland	"
Pruissisch	schip	Dolphin*	Klein		Busing, Schröder & Co.
Oldenburg	schoener	Alfred Hermann*	W. Brummer		E. Medermann & Co.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een*

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
October	20	Nederlandsch	bark	Nederland en Oranje	P. C. Rosier	Soerabaija
„	—	„	„	Stad Dokkum	N. van der Werff	Boni
„	—	Ned. Indisch	stooms.	Samarang Packet	J. F Scheel	Cheribon
„	—	„	bark	Batavia	Oeij Holi‹n	Pecalongan
„	21	„	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	Soerabaija en Samarang
„	—	Nederlandsch	bark	St. Jan	P Lammerts	Boni
„	—	„	„	Johanna Maria	L. J. Wilhelmie	Soerabaija via Onrust
„	22	„	„	Mentor	Duinker	Soerabaija
„	—	„	schip	Helena en Anna	J. C. F. Lupcke	Nederland
„	—	„	bark	Kaap Hoorn	L J. Dik	„

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 31 Aug. Oxus, Wallace, Soerabaija.
Hellevoetsluis. 27 Aug. Resident van Son, Kramer, Batavia.
Bremerhaven, Hilken, New-York.
28 Nederland, de Ruijter, dito.
Wabama, Doty, dito.
30 Gordon, Malzard, Santos.
Epaminondas, Brandt, New-York.
1 Sept. Cornelis Smit, Wiedenaar, Java.
3 Stella Maris, Leeflang, dito.
Texel. 26 Aug. Australie, Jochems, dito.
28 Arata, Grivel, dito.
Nederland, Hoekstra, dito.
30 Fleda, Saunders, dito.
2 Sept. Eva Johanna, de Boer, dito.
Sperwer, Huges, dito.
Amerika, Zeeman, dito.
Sunshine, Watson, Kaap de Goede Hoop.
4 W. de Clercq, Ouwehand, Java.
6 Eersteling, Mann, dito.
7 Immagonda Sara Clasina, van Gijzel, dito.
Afrika, Mannoury, dito.
Stad Nijmegen, Cruys, dito.
Catharina, Olsen, dito.
8 Zwaan, van Hemert, dito.
Zierikzee. 28 Aug. Christina, Lund, Santos, (n Rotterdam).
6 Sept. Haamstede, de Boer, Soerabaija.
Vlissingen. 28 Aug. Compact Goede Trouw, de Vries, Montevideo.
6 Sept. Louisa, Buijs, Amsterdam.

Vertrokken.

Brouwershaven. 4 Sept. Cornelia Mathilda, Snoeij, Batavia.
Tuisco, Denneman, New-York.
Hellevoetsluis. 5 Sept. Albrecht Beiling, Muller, Batavia.
Texel. 25 Aug. de Zwijger, Hoogland, Gothenburg.
Mina, Cupido, Newcastle.
5 Sept. Kandanghauer, Zeelt, Melbourne.
1 Estafette, Rietveld, Kaap de Goede Hoop.

Zeilklaar.

Brouwershaven. 9 Sept. H. Vincent van Paulo, de Groot, Batavia.
S. van Heel, Dietz, dito.
Hellevoetsluis. 9 Sept. Jan de Witt, Guijt, dito.
Texel. 9 Sept. Schoonverboud, Borchers, dito.
Jacob, Borger, dito.
Oceaan, Poestkoke, Soerabaija.

(*Wordt vervolgd.*)

Schepen In Lading.

naar	
	TE AMSTERDAM
Batavia	Willem na en Clara. — Abrahamsz
„	Nederland. — Hoekstra
„	Capella. — Landweer
„ Soerabaija en Cheribon	Petronella Catharina. — v. d. Veen
„ Samarang en Soerabaija	Ardjoeno. — Rapp
Soerabaija	Alcyone. — Haacke
Samarang	Johanna — Ouwehand
Singapore	Professor Suringer. — Sneltjes
Kaap de Goede Hoop	Wildeman. — Driest
„ en Batavia	Dina. — Rademakers
	TE ROTTERDAM.
Batavia	d'Elmina. — Teengs
„	Bantam. — v. d. Bolck
„	Jan de Witt. — Guijt
„	Huydecoper. — Blok
„ en Soerabaija	Nova Zembla. — Hordijk
„ en Samarang	Christiaan Huygens. — van Katwijk
Soerabaija en Macasser	Valpareiso. — Kok
„ en „	Adriana en Jacoba. — Blekkingh
Padang	Benin. — Grafthuis
Sydney	Almalia. — van Rijn van Alkemade
Hongkong	Wilhelmina. — Thomsen
Kanagawa (Japan)	Krimpen a/d. Lek. — Ouwehand, vertrekt Nov.

Vrachten.

Van Nederland naar	Batavia	f 35 à 40		
„ „ „	Samarang	„ 40 „ 45	met 15%	
„ „ „	Soerabaija	„ 45 „ 50	met 15%	
„ „ „	Singapore	„ 50 „ —	met 15%	
„ „ „	Macasser	„ 60 „ —	met 15%	
„ „ „	Hongkong	„ 60 „ 65	met 15%	
„ „ „	Kaap de Goede Hoop	„ 40 „ —		
„ „ „	Japan	„ 60 „ 80		
„ „ „	Batavia m. steenkolen	„ 40 „ —		
„ „ „	Australia	£ 2½ à £ —		
„ Engeland „	Australie	£ 3 à £ 3½	pr. reg.ton	
„ „ „	Singapore	„ 3 „ „ 2½	pr. reg.ton	
„ „ „	Java	„ 2 „ „ 2½	pr. reg.ton	

Scheepstijdingen.

Rotterdam, 8 Sept. De schepen Immagonda Sara Clasina, kapt. van Gijzel: Afrika, kapt. Mannoury, en Willem de Clercq, kapt. Ouwehand, allen met eene lading voor de Nederlandsche Handel-Maatschappij, van Java in Texel gearriveerd, hebben op de reis veel slecht weder ondervonden en men vreest voor schade aan de ladingen.

Bremerhaven, 5 Sept. Het op heden alhier van Laguayra gearriveerde Nederlandsche schip Cornelia, kapt. Doijen, heeft den fokkemast en voorsteng verloren en meer andere schade bekomen.

St. Helena, 1 Aug. Het op gisteren alhier gearriveerde Nederlandsche schip Jupiter, kapt. Burggraaf, van Java naar Amsterdam bestemd, heeft ten gevolge van stormweder aan de Kaap de Goede Hoop een lek en meer andere schade bekomen. De kapitein gelooft echter dat zich het lek alleen tot de stevennaden bepaald en hoopt dit binnen een paar dagen zoover te herstellen, dat hij zijne reis kan vervolgen.

Kaap de Goede Hoop, 23 Julij. De lading van het schip Lesmoyne, kapt. Dempter, van Soerabaija naar Rotterdam, met schade in de Algoabaai binnengeloopen wordt in het schip Rose overgeladen.

New-York, 18 Aug. De Ned. brik Waarden, kapt. Achtien, van Triëst alhier aangekomen, is 4 dezer bij Bermuda op strand geraakt, doch zonder veel schade vlot gebragt.

Boston, 24 Aug. De Nederlandsche schoener *Graaf Adolf,* kapt Prange, van Boston naar Richibucto, is in den nacht van 12 dezer bij Bowlina verongelukt. Het volk is gered en de inventaris geborgen.

Buenos-Ayres, 28 Julij. Het Ned. schip Joan, kapt. Fijn, van Rotterdam alhier aangekomen, heeft op de Plata-rivier aan den grond gezeten, doch oogenschijnlijk slechts onbeduidende schade bekomen; de lading is in goeden staat gelost.

Valparaiso, 15 Julij. Kapt. Brouwer, voerende het schip Bernardina, van Amsterdam alhier aangekomen, rapporteerd dat hij den 9 Mei op 36° 15′ ZB. en 48° 20′ WL. door een storm uit het W. en WZW. is beloopen, die tot 12 dito aanhield en waarin het schip geheel op zijde werd geworpen en hij genoodzaakt was het brikzeil en schoenerzeil, waarvoor het schip bijlag, weg te kappen, alsmede bramsteng en raa, waarmede de kluiver- en buitenkluiverboom verloren gingen.

Aangekomen Passagiers.

Van Batavia: Per Resident van Son, kapt. Kramers, de heeren A. Kolff en echtgenoot, Serlé en echtgenoot, Pfeiffer en kind, Gezeldschap, P. Jansen, L. C. C. van Ooijen, van der Bor, en 8 gepasporteerde militairen.

Per Agneta, kapt. Grivel, de jonge heer Calmer.

Per Nederland, kapt. Hoekstra, de heeren Lambert, luit. ter zee Hage, Valck, Ebell, Brummelkamp en van der Moolen met echtgenoot en 4 kinderen, mevrn. von Faber, Westenberg en dochter, Perzille en 2 kinderen.

Per Stad Nijmegen, kapt. Cruijs, de jonge heer M. van Hall met bediende en de jonge jufvr. Wilson.

Per Zwaan, kapt. van Hemert, de heeren J. A. Kruseman (ridmeester der O. I. kavall.), echtgenoot en 3 kinderen, en A. Pomée (kapt. der O. I. inf.).

Van Tjilatjap: Per Australie, kapt. Jochems, de jonge heeren N. M. L. en E. F. Lange.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia; Per Hollandia, kapt. Wap, de heeren Prins, van de Poll, Obreen, Jhr. mr. Baermayer van Borienkhofen.

Per Decima, kapt. Akkerman, de heer Joh. Scheltema, 10 jav. matr. en 1 jav. dienstbode.

Naar Kaap de Goede Hoop: Per Estafette, kapt. Rietfeld, de heeren A. E. Roomaker; J. C. Wijthof; F. J. Broers, vrouw en kind; wedr. dr. J. C. Immens Blom; E. Schurman; wed. D. C. Kotze en dochter; A. Compaans; J. Pekelharing, vr. en kind; H. Boeschoten, vr. en 6 kind.; W. Avis, vr. en 8 kind.; C. Vetman; C. Koning Altman; J. C. Engelsche; H. Krul, F. G. Middelberg; jufvr. Michel; J. H. F Becking; B. v. d. Broek; G. Worst vr. en 6 kind.; A. W. Dill; H. Sachtleben; H. Grutzner; A. Schümann; D. Heeze, T. Neizel; J. J. Evertsen; S. de Visser; S. Heringa; W. A. Grim en vrouw; A. J. Munninck; J. A. P. A. Eekhout; G. Willemse; J. L. de Visser; jufvr. Kloppert en 2 kind.; jufvr. C. W. Steen; J. Steiger, vr. en 4 kind.; J. A. Zethoven, echt. en 4 kind.; W. J. Hogedoorn, echtg. en 2 kind.; M. C Stronkhorst; J. H. Lechleitner; G. Palier; C. Loretz; L. Lindhout; H. Prins; W. B. Fricke; Z. Ormel; F. Jansen en 3 kind.; T. Borstlap; J. Lonte; C. Grevelink H. F. W. Koch, vrouw en kind en P. Mouelt.

HANDELSBERIGTEN.

Te AMSTERDAM en ROTTERDAM.

VAN 25 AUGUSTUS TOT 8 SEPTEMBER 1859.

Ofschoon de afgeloopen 14 dagen zich op onze markt niet door meerderen omzet kenmerkten en integendeel de afdoeningen — met uitzondering der *Katoen-* en *Koffij-*veilingen benevens eenige verkoopen van *Huiden* en *Rijst* — van zeer beperkten aard waren, zoo vertoonden zich evenwel langzamerhand teekenen van beterschap en terugkeerend vertrouwen, waaruit men met eenigen grond op een naderend herstel van den handelstoestand in het algemeen meent te mogen besluiten. Ongetwijfeld zou dan ook hier de verlevendigende vraag reeds aanleiding gegeven hebben tot belangrijker omzettingen, doch door de geretireerdheid en de klimmende vorderingen der houders werden de koopers als het ware van hier verdreven en genoodzaakt zich op andere markten te voorzien, waar men den tijd niet te zeer vooruitliep, van het oogenblik profiteerde en zoo doende vrij aanzienlijke hoeveelheden aan den consument afzette, terwijl bij nominaal hooge noteringen weinig of niets omging.

Koffij. De omzet was vrij levendig en soutineerden de prijzen zich op 39 à 39½ cs., voor goed ordin. Java. In de laatste acht dagen was het artikel door het ophanden zijn der N. H. M. veiling zeer stil.

Suiker. Gedurende de laatste 14 dagen vertoonde de handel in dit artikel geene groote levendigheid. De belangrijke particuliere aanvoeren, de groote arrivementen in Engeland en de voortdurend flaauwe berigten van daar, en het gemis aan vraag voor exportatie, gevoegd bij de weinige vraag naar geraffineerd Suiker van de Middellandsche Zee, hebben de stemming aan onze markt ongunstig geïnfluenceerd. Van de andere zijde waren echter de meeste importeurs zeer geretireerd en weinig genegen tot de bestaande prijzen van omstreeks f 1¾ onder Julij, af te geven. De afdoeningen waren dan ook zeer beperkt en bepaalden zich tot 2354 krandj. Soerabaija, zeemonster No. 12 meest slap, per *Zephir,* à f 33¼ voetstoots van boord; 2757 krandj. Soerabaija per *Oxus,* fact. No. 13¾, vermoedelijk tot f 1¾ onder Julij op uitleverend No. van boord, en 630 Kanass. St. No. ca. 9 goede kwaliteit, op zolder liggende, ex *Princessan Lovisa,* tot geheimen prijs, men zegt f 32. Door de Ned. Handel-Maatschappij zijn tegen den 27 September te Rotterdam in veiling aangeslagen: 31,834 kranj. Java Suiker.

Thee met weinig handel, doch tot vaste prijzen. De in veiling bij de N. H. M. aangeslagene Java is als volgt getaxeerd: Boey: 70 à 90 cs., Congo: 82 à 105 cs., Souchon: 90 à 125 cs., *Pecco:* 350 à 500 cs., Thunkay; 55 à 85 cs., Schin: 40 à 65 cs., Hysant: 80 à 145 cs. Uxim: 60 à 140 cs., Joosjes GB 70 à 230 cs., idem FB 75 à 110 cs.

Rijst. De afdoeningen bestonden te Amsterdam uit 4949 bn. Java (blank) ex *President Plate* tot f 6¾ à 7⅝, 980 do. 1e. Tafel ex *Constantia* tot f 9; 2340 do. ord. Rangoon tot f 6, en te Rotterdam uit: 3700 bn. 2e. soort Tafel ex *Resident van Son* tot f 8½. De stemming voor Java verbeterde zich eenigzins, er bestond daarvoor eenige vraag. De 1e. hands voorraad bedraagt te Amsterdam 15320 bn. Java en 15000 Arracan en te Rotterdam: 25000 do. Java en 43000 do. Arracan.

Specerijen. Hoewel de stemming tamelijk vast is, hebben er geene noemenswaardige omzettingen plaats gehad.

De voorraad bij de N. H. M. op 31 pass°. bestaat in vergelijking met die der laatste voorgaande jaren uit:

	Noten.	*Foelie.*	*Nagelen.*
1859	269 vn.	— vn.	350 vn.
1858	2035 „	832 „	1018 „
1857	1672 „	657 „	— „

Hierbij dient opgemerkt dat in 1858 en 1857 de veiling in de maand September gehouden werd.

Van Peper worden op 8 dezer 22 balen witte te Amsterdam in veiling aangeboden. De in veiling aangeboden geconfijte Gember werd gedeeltelijk opgehouden.

(*Wordt vervolgd.*)

239ste Staats-Loterij.

PRIJZEN VAN f 100 EN DAARBOVEN.

Vijfde Klasse.

1ste Lijst: No. 6388, f 1500; Nos. 7176 15080 en 16894, ieder f 1000; Nos. 15762 en 18499, ieder f 400; Nos. 5872 en 11078, ieder f 200; Nos. 1644 1832 4427 5037 7354 8053 9976 10937 12200 14953 en 15887, ieder f 100.

2de Lijst: No. 2881, f 1000; No. 17014, f 400; Nos. 945 2435 [illegible] 15084 en 19950, ieder f 100.

3de Lijst: Nos. 266 7681 8867 10170 15745 en 17846, ieder f 1000; Nos. 874 5908 10258 en 15703, ieder f 400; Nos. 5965 7552 8477 9477 en 18255, ieder f 200; Nos. 1535 3347 8430 10816 en 14542 ieder f 100.

4de Lijst: Nos. 9043 13075 en 13610, ieder f 1000; No. 13396, f 400; No. 8112, f 200; Nos. 500 3675 4693 7018 7542 7834 9855 en 13174, ieder f 100

5de Lijst: No. 16492, f 50,000; No. 16647, f 25,000; No. 831, f 1000; Nos. 1245 12437 16628 en 19426, ieder f 400; Nos. 2640 11591 12753 en 19246, ieder f 200; Nos. 3231 4559 6716 7659 7691 14259 en 15336, ieder f 100.

6de Lijst: No. 8756, f 1000; Nos 1243 6312 6491 7137 9620 13416 en 15441, ieder f 400; Nos. 1080 7932 11733 en 18488, ieder f 200; Nos. 765 2530 3486 3604 5528 6975 9182 13589 15388 18260 en 19679, ieder f 100.

7de Lijst: No. 17005, f 1000; Nos 4786 en 9070, ieder f 200; Nos. 3255 5984 8151 11453 13096 13891 17765 17878 en 18506, ieder f 100.

8ste Lijst: No. 5527, f 5000; Nos 3346 3922 en 16760, ieder f 1000; Nos. 5823 8071 10686 en 14198, ieder f 400; Nos. 4705 5268 6705 en 10069, ieder f 200; Nos. 1198 4150 9278 11764 15823 16253 16573 16963 17998 18282 19325 en 19748, ieder f 100.

Lijst der in het Entrepöt aanwezige regalen.

VAN DEN 15 TOT EN MET DEN 21 OCTOBER 1859.

Van Rotterdam per Ned. schip *Rotterdam,* gez. Poort.

2 kn. adres *Baron d'Taets van Amerongen,* gemerkt JAVA,
1 kt. adres *Gerkens.*
1 kt. gemerkt AC.
1 kt. gemerkt JS No. 976.
1 kt. gemerkt R/V
2 kn. adres *van Beuschum.*
3 kn. adres Prins *Aquasi Boachi,* te Buitenzorg.

Van Pontianak per N. I, stoomb. *Ambon,* gez. Vogel.

1 kt. adres *J. J. Mijnssen* Notaris.
1 kt adres *Daum,* bij *W. Cores de Vries.*
1 trommel adres *J. F. Halkema,* Hotel Willem II.
1 pak adres *G. Kolff,* Boekhandelaar alhier.

MARKTPRIJZEN.

TE BATAVIA, DEN 22 OCTOBER.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak ℘ legg.	40.—		tot not. afgedaan.
Casia, Vera	9.—	12.—	niet aan de markt.
Cubeben	66.—		idem idem.
Cochenille	2.—		idem idem.
Klapper Olie	22.—	23.—	voorraad.
Gom Elastiek ℘ pic.	80.—		afgedaan.
„ Benzoin	80.—	120.—	zonder afdoeningen.
„ Dammar ℘ pic.	25.—		verkoopen.
Gutta Percha	70.—		aangeboden.
Rotting, Banjermassing	9.—		idem, voorraad.
„ Padang	7.—	7.50	geen voorraad.
Sandelhout			idem.
Tin	95.—		tot not. gehouden.
Foelie N°. 1	55.—		stil.
Huiden, Koe	3.75		met weinig vraag.
„ Buffel ℘ st.	3.—	4.—	gewild.
Kruidnagelen ℘ pd.			zonder voorraad.
Koffij, Java	35.50		verkoop. op de kust.
„ Padang			zonder voorraad.
Notenmuscaat No. 1	95.—		afgedaan.
Peper, zwarte	19.—	22.—	verkoopen.
„ witte	40.—		niet voorhanden.
Sapanhout, Manila in Entrep.	6.—		geen voorraad.
„ Java ℘ pic.	4.—		zonder vraag.
Suiker No. 16	16.—	16.50	afgedaan.
Rijst, Indramaijoe met zakken.	200.—		afgedaan.
« Witte Batavia 1e kwalit.	140.—	150.—	verkoopen.
« „ „ 2e „	115.…	135.—	verkoopen.
« Carga	100.—	110.—	verkoopen.

Wisselkoers op Holland, 108½ @ 104%,— Engeland, f 11⅛ Singapore f 2.75 China f 2.80,— @ f 2.85, Calcutta f 122,— nominaal. ———, Gouvernement, 103%.

Vrachten.

Prins Mauritz, tot f 50,— ℘ last voor Suiker en f 45,— voor Rijst op de Kust te laden naar Amsterdam. *Zeeploeg,* tot f 55,— ℘ last voor eene gemengde lading naar Holland op Kust te laden. *Mentor,* laadt voor eigen rekening. *Doelwijk,* werd door de factorij opgenomen @ f 65,— voor Koffij op Padang te laden naar Rotterdam. *Koerier,* krijgt f 55,— voor Suiker en f 50,— voor Rijst en Koffij op de Kust te laden naar Amsterdam. *Agatha en Maria,* ligt in lading naar Holland. *Anna en Elise,* f 55,— ℘ last voor Koffij van Padang naar Amsterdam. *Eduard Marie* (473 ton) is opgenomen tot 22½ $ ℘ picol voor Rijst naar Hongkong, 30 naar Amoy of 40 naar Shanghae. *Sophia Koningin der Nederlanden,* heeft afgesloten tot f 48,— voor Rijst, f 55,— voor Suiker, f 67,50,— voor Huiden, en f 70,— voor Arak naar Amsterdam, terwijl nog de *Pauline,* ten dienste der Bonische expeditie is ingehuurd tot 38 cts. ℘ gemeten last ℘ dag.

TE SOERABAIJA, DEN 14 OCTOBER.

Suiker f 16,50 @ f 17,—
Koffij,
Rijst, (Carga) ℘ koijang f 115 @ f 130,—
idem (witte) „ „ f 160 @ f 175,—
Koehuiden ℘ pic.
Arak ℘ legger f 50,— f 60,—
Olie (Klapper.) f 20,—
Olie (Katjang.) f 18,—
Kadjang Matten
Rotting f 8 @ f 9,—
Wisselkoers. 103 @ 104%

HANDELSBERIGTEN.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA,

VAN DEN 9 TOT EN MET DEN 16 OCTOBER 1859.

Aanvoer.

Van Nederland via Singapore per Ned. bark *Mentor,* gez. Duinker, agt E. Moormann en co.

100 led leggers, 60 vs. boter, 1550 blokk. zink, *Agenten.*

Voor Singapore.

235 coll. touwwerk, *Arnold en Zonen.*
25 stoelen, *Busing, Schröder en co.*
724 st. zink, 50 zakk corianderzaad, 35 do zw. do, 33 kn. zeep, *J. Arathoon.*
88 zakk. corianderzaad, 40 coll. touwwerk, *Joakim.*
11 bund. lak, 18 kn. salpeter, 8983 planken, *Gasper en co.*
32 zakk. aluin, 150 pakk. papier, *Lim Hoa.*
8 coll. manufact., *Order.*
5 zakk. sago, *N. H. M.*
14 kn. manufact., *Martin, Dyce en co.*
50 vn. zinkwit, 4 kn. manufact., 1 do. rozenolie, *Agenten.*

Van Rotterdam per Ned. schip *Rotterdam,* gez. Poort, agt. Reynst en Vinju.

2000 keld. genever, 402 409 vs. boter, 25 keld. lijnolie, 130 led. leggers, 45/m. steenen, 4/m tegels, 21 kn. bitter, 320 pakk. werk, 2 kt. zilverwerk, *Agenten.*
1 kt. papier, *Levert en co.*
7 kn. glaswerk, *John Pryce en co.*
1 kt. zadelwerk, 3 do. touwwerk, 2 piano's, *van Ommeren, Rueb en co.*
7 kn. dekens, 50 do. wijn, *Pandel en Stiehaus.*
8 coll., 6 kn. koopmanschappen, 1 kt. ducaten, 142 do. diversen, 21 coll. manufact., 5 do. lijnwaden, *B. van Leeuwen en co.*
4 kn. lampen, 1 do spiegelglas, 4 do. kramerijen, *B. Andreas en co.*
6 bn. dekens, 20 do. zakken, 1 kt. naalden, 2 do. modewaren, 4 bn. woll. dekens, 18 kn. calicots, 150 keld. lijnolie, *Engelhard en co.*
1 kt. modewaren, *B. Kopersmit en co.*
34 kn. kantoorbeh., papier en boeken, 4 do. diversen, *G. Kolff en co.*
50 kn. manufact., *Maclaine, Watson en co*
16 kn., 150 vs. koopmanschappen, *C. Bahre en G. Kinder.*
10 bn. papier, 50 kn. wijn, 200 vs. boter, 200 ks. kaas, *J. Cezard en co.*
1 kt. manufact., *L. Platon en co.*
100 kn. bier, 5 do. manufact., 1 do. handschoenen, *Order.*
1 kt. manufact., *Niederer.*
30 kn. champagne, *Dümmler en co.*
3 kn manufact., 16 do lijnwaden, *E. Moormann en co.*
1 kt. zilverwerk, 200 vs. boter, 2 kn. manufact., 3 do. papeterien, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
1 kt. tafelgoed, *van Hemert.*
2 kn blikwerk, *Reiss.*
60 kn. koopmanschappen, *Metzendorff, Wilmans en co.*
150 hammen, *Schimmelpenninck en co.*
3 kn. manufact., *Morgan, Melbourn en co.*
2 kn. capsules, *Jonker en Zuur.*
2 kn. boeken, *H. M. van Dorp.*

Van Nederland per Ned. schip *Maarten van Rossem,* gez. v. d. Eijk, agt. Haager en Schuurman.

[illegible] ℔ steenkolen, *N. H. M.*
75 led leggers, *van Ommeren, Rueb en co.*
25 led. leggers, *Engelhard en co.*
8 oxh. wijn, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
3 kn. opium, 2 pijp. genever, 1 vt. bier, *Agenten.*

Uitvoer.

Naar Boni per Ned. schip *Staatsraad van Ewijck,* gez. de Winter, agt. Maclaine, Watson en co.

12 vn. vleesch en spek, 400 ℔ koffij, 1 zak do. 2000 ℔ boonen, 140 do. suiker, 1 vt. meel, 1 kt. wijn, 600 ℔ brood, 2000 do. gedr. visch, 1 zak peper, 1 kt. thee, 1 zak uijen, 200 ℔ sago, 2 vn. azijn, 6 ank. tjabé in azijn 5 vn. boter, 2 do. meel, 4 ank. genever, 500 ps. goeniezakken, 1 ank. azijn, 284 kann. klapper olie, 11000 ℔ rijst, 33 vad. brandhout, 600 ℔ zout, 84 coll. gouv. goederen, eenige milit., en genie, do. *Gouvernement.*

Naar Nederland per Ned. bark *Joan Melchior Kemper,* gez. Salm, agt. B. Kopersmit en co.

4001 pic. suiker, 2975 do. koffij, 80 do. rotting, 126 do. tin, *N. H. M.*

Naar Nederland per Ned. bark *Tagal,* gez. Göbel, agt. Schimmelpenninck en co.

100 pic. rotting, 4726 do. koffij, 9005 do. suiker, *N. H. M.*
8 vn. vleesch, uit entrep. *Agenten.*

Naar Nederland via Bantam en Wijnkoopsbaai per Ned. bark *Padang,* gez. Zwart, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

15,000 ps. goeniezakken, *N H. M.*
50 coll. gouv. goederen, *Gouvernement.*

Voor Nederland.

130 pic. rotting, 600 do. tin, *N. H. M.*

Naar Samarang en Boni per Ned. bark *Biesbosch,* gez. Mugge, agt. B. Kopersmit en co.

7 vn. vleesch, uit entrep. *Agenten.*
26 coll. provisien, *Pesch.*
2 kn. gewigten, 10 ijzeren do 4 pakk. balansen en schalen, 69 led. leggers, 6 coll. water pompen, *Gouvernement.*

Naar Samarang en Boni per Ned. schip *Robertus Henricus,* gez. Mulder, agt. J. Cezard en co.

1 piano, *Agenten.*
17 vn. vleesch, 5000 ℔ boonen, 74 led. leggers, *Gouvernement.*

Naar Macasser per Ned. schip *Zaanstroom,* gez. Schaap, agt. Schimmelpenninck en co.

22 coll. provisien, *Agenten.*

Naar Samarang en Soerabaija per N. I. stoomb. *Koningin der Nederlanden,* gez. E. Lewis, agt. Maclaine, Watson en co.

88 vn. bier, *Abeelen, Dennison en co.*
1 kt. diversen, 1 do. zijdengoederen en kramerijen, *Koe Kongtjaij.*
4 kn. sarongs, *Said Aloewie Satrie.*
35 kn. ongebl. katoen, 18 do. wit do. *Schimmelpenninck en co.*
25 vn. meel, *L Platon en co.*
18 kn. koopmanschappen, *Tjia Kiohbie.*
66 kn. koopmanschappen, *Tan Hoat.*
7 kn. rood katoen, 10 do. madapoll., uit entrep. *Adam en co.*
2 kn. opium, uit entrep. *J. Arathoon.*
2 kn. mousselines, 1 do. zijden goederen, uit entrep. *Sech Abd. Bachmit.*
9 kn. ruwe zijde, 1 do. sarongs, 1 do. doerias, 2 do. zijdenstoffen, uit entrep. *Sech Abd bin Said.*
20 pic. kruidnagel, 11 stoelen, *Morgan, Melbourn en co.*
4 kn. mousselines, *Sech Moh. Basandit.*
11 kn. champagne, *Gezagvoerder.*
2 kn. flanel, *B. Andreas en co.*
40 kn. opium, 202 coll. provisien, 10 do. diversen, *Gouvernement*
6 ks. zijde, *Han Tjengsan.*
2 kn. regalen, 1 do manufact., 2 do. glaswerk, *Agenten.*
1 kn. ger. vleesch, 1 do. hammen, *van Riet en ter Gouw.*
26 kn. madapoll., 22 do. calicots, 1 do. gedr. katoen, 3 bn. drills, 1 kt. passement, *Pitcairn, Syme en co.*
1 kt. diversen, *Reynst en Vinju.*
7 kn. opium, 9 do zijde, uit entrep. *Joakim.*
3 kn. kain pandj., 2 do. cambrics, 3 do. cotonetten, *E. Moormann en co.*

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 19 tot en met den 21 October 1859.

Met het Ned. Ind. stooms Macasser, Kapt. A. G. Bosch, de hh. Ds Brummund, H. J. L. Leijssius, M. Coulson, Kapt. der Inf Frowein, Luit. Kingschot Offic. v. Gez. Lohbell en Mejufvouw H. C. Hillebrand van Singapore via Riouw en Muntok.

Met Z. M. stooms. Ardjoeno, Kapt. Luit. ter zee J. A. R. van Hasselt, Pangerang Abdullah met vrouw en gevolg, broeder van den Sultan van Banjermassing Tandjid Illah, van Banjermassing via Samarang en Cheribon.

Vertrokken Passagiers van Batavia,

van den 19 tot en met den 21 October 1859.

Met het Ned. Ind. stooms. Oenarang, Kapt. S. van Hulsteijn, Z. Exc. de Luitenant-Generaal J. van Swieten en Staf naar Soerabaija via Samarang.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.